

Oriveden Opisto
Kirjoittajalukio

OPIISKELIJAN OPAS 2011 - 2012

Sisältö

I OPINTO-OPAS

2

<i>Oriveden Opiston kirjoittajalukion toiminta-ajatus</i>	2
<i>1 Opiskelijana kirjoittajalukiassa - miten lukiossa opiskellaan</i>	3
<i>2 Opiskelusta</i>	4
<i>3 Lukuvuoden opetussuunnitelma</i>	10
<i>4 Ylioppilaaksi Oriveden Opistosta</i>	11
<i>5 Yhteystietoja</i>	12
<i>6 Lait ja säädökset</i>	13

II KURSSIKUVAUKSET

14

<i>ÄIDINKIELI A</i>	14
<i>KIRJOITTAJAOHJELMAT</i>	17
<i>ENGLANTI A-oppimäärä/ENA</i>	18
<i>RUOTSI B1-oppimäärä/RUB</i>	19
<i>MATEMATIIKKA LYHYT OPPIMÄÄRÄ N</i>	21
<i>MATEMATIIKKA PITKÄ OPPIMÄÄRÄ M</i>	23
<i>USKONTO U</i>	23
<i>ELÄMÄNKATSOMUSTIETO ET</i>	25
<i>HISTORIA H</i>	27
<i>YHTEISKUNTAOPPI Y</i>	29
<i>FILOSOFIA FI</i>	31
<i>FYSIIKKA FY</i>	32
<i>KEMIA K</i>	32
<i>BIOLOGIA B</i>	33
<i>MAANTIETO G</i>	34
<i>PSYKOLOGIA P</i>	36
<i>VIERAAT B2 ja B3-KIELET/SAKSA, RANSKA, VENÄJÄ</i>	37
<i>TAIDEAINEET</i>	39
<i>KUVATAIDE KU</i>	39
<i>MUSIIKKI MU</i>	40
<i>TERVEYSTIETO TE</i>	40
<i>LIIKUNTA LI</i>	41
<i>OPINTOJEN OHJAUS OPO</i>	41

III OPPIKIRJAT

42

I OPINTO-OPAS

Oriveden Opiston kirjoittajalukion toiminta-ajatus

”Kynä kädessäni kannattelen koko maailmaa.” (Reetta, Riikka, Janetta)

Oriveden Opiston kirjoittajalukion toiminta-ajatus on: ”kirjoita enemmän kuin ylioppilaaksi”.

Kirjoittajalukio on yleissivistävä ylioppilastutkintoon johtava oppilaitos aikuisille ja nuorille. Kirjoittajalukiossa tuetaan opiskelijoiden kirjallisuuden ja kirjoittamisen harrastusta sekä annetaan valmiuksia yliopisto- ja muihin jatko-opintoihin.

Kirjoittajalukion kurssitarjontaan kuuluu lukion suorittamisen ja ylioppilastutkintoon tähtäävien lukiokurssien lisäksi kirjoittajaohjelmia, jotka syventävät opiskelijoiden osaamista kirjoittamisen ja kirjallisuuden eri osa-alueilla. Kirjoittajalukion ensimmäinen toimintavuosi alkoi 25.8.1997.

1 Opiskelijana kirjoittajalukiossa - miten lukiossa opiskellaan

”Ensin oli alkuräjähdyks, sitten tulivat sanat” (Anni)

1.1 Yleistä

Opiskelu kirjoittajalukiossa tähtää lukion suorittamiseen ja ylioppilaskirjoituksiin. Lukion suorittaminen kestää yleensä 3 vuotta, joskus 4. Kurssitarjonta on suunniteltu siten, että opiskelija voi kirjoittaa osan aineista jo 3. vuoden syksyllä ja hajauttaa osan keväälle ja seuraavaan syksyyn.

Opiskelu on kurssimuotoista, mutta opiskeluohjelma on tiiviisti sidoksissa opiskelijan oman vuosikurssin ohjelmaan. Opiskelija suorittaa opetussuunnitelman mukaisia pakollisia ja valinnaisia kursseja, joista hän saa kurssitodistuksen.

Lukuvuosi on jaettu viiteen noin 7 viikon mittaiseen jaksoon. Jakson aikana opiskelija suorittaa kursseja oman opetussuunnitelmansa mukaisesti. Opiskeluun voi sisältyä kursseja, jotka suoritetaan etä- tai monimuoto-opiskeluna. Opetusta voidaan järjestää yhteisenä myös opiston muiden linjojen kanssa.

Opiskeluun sisältyy kolme yhden jakson mittaista kirjoittajaohjelmaa sekä yksi lyhyempi lyriikan jakso, joiden aikana opiskelija perehtyy erityisesti kirjoittamiseen ja kirjallisuuteen. Ohjelmat keskittyvät neljään pääaiheeseen: kertovat tekstit, käsikirjoitukset, asiakirjoittaminen ja lyriikka.

1.2 Opiskelukustannukset

Lukio-opiskelu on maksutonta ja oikeuttaa majoittumiseen kahden hengen huoneessa ja ruokailuun arkipäivisin maanantaista perjantaihin (ei sisällä maanantain aamiaista eikä perjantain päivällistä). Opiskeluun liittyvät matkat ja retket opiskelija kustantaa itse.

Opiskelija hankkii itse kirjat ja muun oppimateriaalin. Vuotuinen menoerä on noin 250-500 €. Kirjat voi tilata netistä ja opiskeluvälineet opiskelija voi hankkia esim. Oriveden tai oman paikkakunnan kirjakaupasta. Kirjoittajaohjelmaa kohden peritään lisäksi 40 € monistus- ja materiaalmaksu. Maksu laskutetaan kerran lukuvuodessa.

Opiston ulko-ovet sekä atk-luokka ovat sähkölukittuja, joiden avaamiseen tarvitaan sähköisen (täky-)avaimen. Avainpanttina peritään 80€. Avainpantti maksetaan Oriveden Opiston tilille 115930-56276 (Nordea) ennen opistolle tuloa koska toimisto käsittelee rahaa mieluiten tilien välillä. Ota maksukuitti mukaan majoittuessasi. Pantti luovutetaan takaisin, kun opiskelija luovuttaa avaimensa. Viikonlopun ajaksi ei avainta tarvitse luovuttaa.

1.3 Opintotuki

Opiskelu kirjoittajalukiossa oikeuttaa opintotukeen. Opintotuki sisältää opintorahan, opintolainan ja mahdollisen asumistuen. Opintotukiasioissa auttaa Kansaneläkelaitoksen eli KELAn opintotukiviranomainen. Eri tukien ja opintorahan suuruus on porrastettu opiskelijan iän ja vanhempien tulojen mukaan.

Opintotukea koskevat hakupaperit lähetetään Oriveden Opistolle, josta ne lähetetään eteenpäin. Jatkossa asioit opiskeluaikana Oriveden KELAn kanssa. Hakulomakkeita voi tulostaa KELAn sivuilta.

1.4 Opintojen keskeyttäminen

Valtionosuuden laskentapäiviä ovat syyskuun 20. ja tammikuun 20. päivä. Jos opiskelu keskeytyy ennen tätä päivää, opiskelija on velvollinen korvaamaan opistolle 100 euron viikkomaksun siitä ajasta, jonka hän on opistolla opiskellut, syönyt ja asunut. Maksu voidaan pidättää myös avainpantista. Ennen opiskelun lopettamista opiskelija on velvollinen maksamaan myös muut erääntyneet laskut.

1.5 Asuminen

Lukio-opiskelijalle varataan majoitus kahden tai (erillismaksusta) yhden hengen huoneessa opiskelijan toiveen mukaisesti. Opiskelija voi myös hankkia opiston ulkopuolelta asunnon, johon hän voi hakea asumistukea. Orivedellä tai lähialueella asuvat opiskelevat kotoa käsin. Opiskelija voi opistolla asuessaan varata itselleen oikeuden asua opistolla myös viikonloppuisin, mistä peritään lisämaksu. Viikonloppuasumiseen on mahdollisuus myös tilapäisesti, jolloin siitä sovitaan tapauskohtaisesti opiston toimiston kanssa.

Normaali asumisoikeus käsittää asumisen opistolla maanantaista perjantaihin. Opistolla järjestetään viikonloppuisin erilaisia kursseja, joihin opisto tarvitsee majoitustilaa. Jos huonetta tarvitaan majoitukseen, siitä ilmoitetaan opiskelijalle aina erikseen. Tällöin huoneet luovutetaan perjantaina keskipäivään mennessä siivottuina ja ne saadaan (siivottuina) takaisin maanantai-aamuna.

Opiskelijalta voidaan evätä asumisoikeus opiston asuntolassa, mikäli hän laiminlyö velvoitetaan esim. siisteyden suhteen tai käyttää asumisoikeuttaan väärin. Jos opiskelija on ilman merkittävää syytä toistuvasti poissa ja laiminlyö opiskeluaan, opistolla on oikeus irtisanoa opiskelijan asumisoikeus.

2 Opiskelusta

”Runo on kuin autiomaa, voit nähdä kangastuksen” (Krista, Veera, Helena)

2.1 Lukuvuoden jaksot

Lukuvuoden jaksot ovat noin 7 viikon mittaisia. Lukuvuoden jaksojen ajankohdat ovat samat kuin Oriveden lukiossa. Lukuvuosikalenteri ja aikataulu on liitteenä keskiaukeamalla.

2.2 Lukujärjestys ja kurssikalenteri

Koko lukuvuotta koskeva kurssikalenteri (kurssien sijoittuminen eri jaksoille) löytyy keskiaukeamalta. Katso myös luku 3.2.

Lukujärjestys koostuu 75 minuutin oppitunneista. Jokainen jakso päättyy koeviikkoihin. Koeviikkojen tunnit ovat 60 ja 90 minuutin mittaisia. Kurssikokeet kestävät kaksi–kolme tuntia (120-180 min).

Lukujärjestyksessä tunnit jakautuvat kiertotuntikaavion mukaan seuraavasti:

KIERTOTUNTIKAAVIO

Klo	Ma	Ti	Ke	To	Pe
8.00 - 9.20	1	2	6	4	6
9.30 - 10.45	5	3	7	5	7
11.00 - 12.15	4	6	8	3	8
RUOKAILU					
12.45 - 14.00 ke 13.10- 14.25	3	7	RO-tuokio	1	5
			13.10-14.25		
14.15 - 15.30	2	8	14.35- 15.50	2	9
			4		
15.45-17.00	10 (14.15-16.05)	11 (14.15-16.05)	↓ (14.35-16.20)		

Matkojen vuoksi maanantain aamutunnit pyritään aloittamaan kello 9.30 ja perjantaina lopettamaan kello 14.00. Oriveden lukion ryhmänohjauksen vuoksi keskiviikon iltapäivän tunnit on ajoitettu muista päivistä poikkeavasti. Opiskelupäiviä on viikossa viisi. Joskus opiskellaan iltaisin, joskus viikonloppuisin. Näistä opintokerroista sovitaan aina erikseen. Koodit 10 ja 11 ovat käytössä vain kirjoittajalukiossa.

Jakson lukujärjestys toimitetaan opiskelijalle ennen jakson alkua. Opiskelija huolehtii itse, että hän osallistuu valittujen kurssiensa oppitunneille jakson aikana ja että hänellä on oppimateriaali ja kirjat hankittuna heti kurssin alkaessa.

Opiston kirjoittajalukion ja Oriveden lukion kurssit on sijoitettu kurssikalenteriin yhteisen koodijärjestelmän mukaisesti (ks. keskiaukeama).

2.3 Kurssikokeet ja kurssi-arvostelu

Jokaisen kurssin päätteeksi järjestetään kurssikoe. Kokeet pidetään lukujärjestykseen merkityillä koeviikoilla. Kurssikokeen pituus on 2 - 3 tuntia (120-180 min). Kurssikoe on pakollinen. Kurssikokeesta ei saa myöhästyä yli puolta tuntia.

Kurssit arvostellaan numeroin arvosteluasteikolla 4-10. Opettajalla on velvollisuus kertoa kurssin tavoitteet ja arviointiperusteet kurssin alkaessa.

Opiskelijan tulee pyrkiä suorittamaan kaikki kurssit hyväksytysti. Hylätyn/heikon kurssisuorituksen arvosanaksi kirjataan 4. Arvosanan 4 saamiseksi opiskelijan on osallistuttava aineen opetukseen ja suoritettava koe vähintään hylätyn/heikon pistemäärän arvoisesti. Opis-

kelijan on aina osallistuttava ensimmäiseen kurssikokeeseen. Poissaolosta on esitettävä hyväksyttävä syy (sairaus ym.). Poissaolo kurssi- ja/tai uusintakokeesta voi aiheuttaa kurssin hylkäämisen. Kurssi jätetään tällöin arvostelematta.

Opiskelija voi myös menettää oikeuden osallistua kurssikokeeseen runsaan poissaolon vuoksi (myös hyväksytyn syyn tai sairauden vuoksi, jos poissaoloja kertyy runsaasti). Päätöksen tästä tekee aineen opettaja harkintansa mukaan.

Opiskelijan pitää palauttaa kurssiin liittyvät kirjalliset työt sovittuun aikaan mennessä. Palauttamattomat työt voivat alentaa kurssin arvosanaa. Jos työ on kurssin suorittamisen kannalta erityisen merkittävä, voi opettaja jättää koko kurssin arvostelematta. Jotta opiskelija voisi joustavasti siirtyä seuraavalle opiskeluvuodelle, tulee oman vuosikurssin pakolliset kurssit olla suoritettu ennen seuraavaa lukuvuotta.

2.4 Uusintakokeet

Uusintakokeet on merkitty toimintavuositaulukkoon (keskiaukeamalla alimmaisena). Uusintapäiviä on kahdenlaisia: jakson uusintakoepäivä ja yleinen uusintakoekoepäivä.

Uusintakokeessa opiskelija voi korottaa kyseisen jakson hylättyä kurssisuoritusta. Jos opiskelija ei ole uusinnan jälkeenkään saanut hyväksytyä arvosanaa, hän voi sopia muunlaisesta suoritustavasta opettajan kanssa. Hylätyn kurssin voi käydä kerran uudestaan, mutta päällekkäisyksien vuoksi tähän on mahdollisuus käytännössä vasta 3. opiskeluvuotena.

Jakson uusintakoepäivä on yleensä maanantaina noin 2 viikon kuluttua koeviikosta. Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan aina kirjallisesti. Ilmoittautumislomakkeita on toimiston tiskillä ja lomake jätetään aineenopettajan lokeroon viimeistään edellisenä keskiviikkona.

Yleiset uusintakoepäivät on varattu minkä tahansa aineen rästikokeeseen. Myös näihin kokeisiin ilmoittaudutaan kirjallisesti viimeistään edellisen viikon keskiviikkona.

Uusintakokeiden kellonajat ja -paikat ilmoitetaan kunkin jakson lukujärjestyksessä (yleensä uusintakokeet pidetään maanantaisin kello 17.00 luokassa B36).

2.5 Poissaolot

Pääsääntönä on, että lähiopetustunneilla ollaan läsnä ja poissaoloja ei sallita. Poissaolotodistuksen voi allekirjoittaa lääkäri, terveydenhoitaja, vanhemmat tai opistossa vararehtori tai rehtori. Poissaololomakkeita saa opiston toimiston tiskiltä. Poissaoloilla, myös luvallisilla, voi olla merkitystä kurssin arvosteluun.

Opiskelija näyttää poissaolosta todistuksen jokaiselle opettajalle, jonka tunnilta hän on ollut pois. Äkillisistä poissaoloista tai sairastumisista opiskelija ilmoittaa lukion vararehtorille esimerkiksi tekstiviestillä.

Opettajat seuraavat opiskelijoiden läsnäoloa omilla tunneillaan. Tahallisesta opiskelun laiminlyönnistä tai opetuksen häiritsemisestä voi seurata määräaikainen erottaminen, jonka aikana opiskelija ei voi asua tai opiskella opistolla. Jos oppilas on alaikäinen, edellytetään ennen paluuta opistolle, että opiskelijan huoltaja ottaa yhteyttä opiston rehtoriin.

Mikäli opiskelija on jatkuvasti poissa oppitunneilta tai muuten tahallisesti laiminlyö opintojaan, opistolla on oikeus erottaa opiskelija lopullisesti. Tällöin myös mahdollinen opintotuki lakkaa.

2.6 Ohjeet kurssin suorittamisesta

Oppimäärän suorittaminen perustuu oppiaineesta järjestettävien kurssien pakollisten ja syventävien (valinnaisten) kurssien suorittamiseen. Minimissään pakollisten kurssien määrästä on säädetty lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa vuodelta 2004.

Kurssin suorittamiseksi vaaditaan, että opiskelija osallistuu opetukseen. Jos kurssi on monimuotoinen, ts. kurssisuoritukseen kuuluu sekä lähiopetusta että etäjaksoja, opiskelija osallistuu aina myös lähiopetukseen sekä palauttaa etätehtävät säädettyinä aikana opettajalle. Etäkurssi tulee suorittaa kohtuullisessa ajassa.. Kohtuullinen aika tarkoittaa aina alle vuoden mitaista opiskelua.

Kurssiin kuuluvat tehtävät on palautettava sovittuun ajankohtaan mennessä. Jos sairauden tai muun syyn vuoksi palauttaminen määräaikaan mennessä ei onnistu, ota välittömästi yhteyttä opettajaan ja sovi uusi ajankohta. (Katso myös poissaolot kappale 2.5 sekä kurssikokeet ja kurssiarvostelu kappale 2.3).

2.7 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Aineen oppimäärä arvioidaan aina numeroin, jos opiskelijan suorittama oppimäärä on vähintään kaksi pakollista kurssia. Lisäksi numeroin arvioidaan valinnaiset kielet, mikäli opiskelijan oppimäärä niissä sisältää vähintään kolme kurssia. Liikunta voidaan arvioida pyynnöstä suoriutusmerkinnällä.

Runsas poissaolo tai tehtävien palauttamatta jättäminen voi vaikuttaa myös oppiaineen arviointiin siten, että arvostelua voidaan alentaa 1-2 numerolla.

Oppiaineen arvosana määräytyy pakollisten ja valinnaisten kurssien arvosanojen mukaan. Oppiaineen opinnoista opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja (4) korkeintaan seuraavasti:

Kursseja	joista hylättyjä enintään
1 - 2	0
3 - 5	1
6 - 8	2
9 -	3

Koulukohtaisesti on sovittu, että kaksi peräkkäistä arvosanaa ei voi olla hylättyjä (4). Samoin ensimmäinen kurssi tulee suorittaa hyväksytysti (vähintään 5).

Oppiaineen arvostelee opettaja. Opettajalla on oikeus harkintansa mukaan katsoa opiskelijan aikaisemmat suoritukset kokonaan tai osaksi oppiaineen suoritusta. Opettaja voi opiskelijan kirjallisesta pyynnöstä nostaa lukion päättötodistuksen arvosanaa hänelle erikseen annetun kokeen tai näytteen perusteella. Korotustavasta sovitaan opettajan kanssa 3. vuoden keväällä.

Suoritettua ja hyväksytyä kirjoittajaohjelmaa (KO1-KO4) ei voi enää uusia eikä korottaa. Oppiaine arvostellaan todistukseen asteikolla 4-10. Numeroiden sanalliset vastineet ovat:

numero	sanallisesti
4	heikko (hylätty)
5	välttävä
6	kohtalainen
7	tyydyttävä
8	hyvä
9	kiitettävä
10	erinomainen

2.8 Itsearviointi

Opiskelijan tulee arvioida omaa suoritustaan, etenemistä ja tavoitteiden saavuttamista yhdessä opettajien kanssa. Opiskelijan tulee saada etukäteen tietää kurssin suorittamiseen liittyvät odotukset, suoritus- ja arvosteluperusteet.

Myös opettajan tulee tehdä itsearviointia, jossa hän käyttää apuna opiskelijoille suunnattuja kyselyjä, palautteita, tehtäviä, portfolioita ja ylioppilaskirjoituksia tai muuta yhteisesti sovittua tapaa.

Oppilaitos arvioi opettajien ja opiskelijoiden tuloksia ja tavoitteiden saavuttamista erityisesti seuraavissa asioissa:

- tutkintovaatimusten hyvä tavoittaminen
- opiskelumotivaation lisääminen
- kriittisyys, yrittäminen ja oma-aloitteisuus
- opiskelun monimuotoisuuden löytäminen
- valmius elämäntilanteisiin sopeutumisessa

2.9 Opiskelusuunnitelman laatiminen (HOPS)

Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskeluohjelma yhdessä opinto-ohjaajan kanssa. Opiskeluohjelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota opiskelijan omiin tavoitteisiin ja opinnoissa etenemiseen normaalin aikataulun mukaisesti.

Opinto-ohjausta on yksi kurssi ja sitä annetaan ryhmissä, pienryhmissä ja henkilökohtaisena ohjauksena.

2.10 Luokkatilat ja avaimet

Kirjoittajalukion vuosikurssit toimivat pääsääntöisesti omissa nimikkoluokissa koko lukuvuoden ajan. Tarvittaessa käytetään myös opiston muita tiloja ja luokkia. Oman luokan käytöllä pyritään parantamaan viihtyvyyttä ja luomaan opiskelua tukeva ilmapiiri. Tiloja joudutaan jakamaan myös lyhytkurssilaisten kanssa. Opistossa on erityistiloja mm. draamastudio (Suvantosalin), musiikkitalat, kuvataidetalat, savipaja, valokuvastudio, juhlasali (Klemettisali), kielistudio ja kirjasto. Taidetilat ja musiikkitalat ovat yleensä vain taidelinjojen käytössä.

ATK-tiloihin pääsee henkilökohtaisella (sähköisellä) täkyavaimella. ATK-tiloissa on laajakaistainen Internet-yhteys (24h). Opiskelijan tulee tutustua ATK-tilojen järjestyssääntöihin ja noudata niitä. ATK-tila saattaa joskus olla varattu opetuskäyttöön.

Ruokalassa asioidessaan opiskelijan täytyy kuitata ruokailunsa aina täkyavaimellaan.

2.11 Opiskeluvälineet, kirjastot

Opintomateriaalin ja oppikirjat opiskelija hankkii ja kustantaa itse. Ensimmäisen jakson kirjat tulee hankkia hyvissä ajoin ennen opiskelun alkua. Kirjalista on tässä oppaassa viimeisessä luvussa.

Paikallisesta kirjakaupasta voi ostaa paitsi kirjoja myös muuta opiskelumateriaalia mm. paperitarvikkeita, taskulaskimia, harpeja, viivoittimia jne.

Opiston kirjasto on talon sydän. Opiston kirjastonhoitaja auttaa kaikissa kirjoihin, tiedonhankintaan ja kaukolainoihin liittyvissä asioissa. Hän antaa mielellään myös muuta kirjastoneuvontaa. Kaupungin kirjastoon on viiden minuutin kävelymatka.

2.12 Terveysthuolto

TERVEYDENHOITAJA

Puh. 050 4307 934 soita ja varaa aika. Vastaanotto Oriveden lukion tiloissa (Opintie 1)

LÄÄKÄRI

Ajanvaraus puh. 03 3353 220 kello 8-9 tai kello 11.30 – 12.30.
Vastaanotto Oriveden terveysthuollossa, Sairaalanatie 6

PÄIVYSTYS

Arkisin:

Maanantai - torstai klo. 08-20

Perjantai ja juhlapäivien aattona klo. 08-16

ORIVEDEN TERVEYSTHUOLTO, Sairaalanatie 6, 35300 Orivesi
puh. 03-335 3111

Viikonloppuisin:

Perjantai klo. 16-21

Lauantai - sunnuntai klo. 09-21

Juhlapäivinä klo 09-21

KANGASALAN TERVEYSTHUOLTO, Herttualantie 28, 36200 Kangasala
puh. 03-285 1200

Yöaikaan:

Maanantai - torstai klo. 20-08

Perjantai - lauantai klo 21-09,

Sunnuntai ja juhlapäivinä klo 21-08

Tampereen yliopistollinen sairaala, ENSIAPU ACUTA
puh 03-311 611

Ota yhteys Kangasalle ja Ensiapu Acutaan puhelimitse.

Terveysthuollon päivystysvastaanotot on tarkoitettu äkillisesti loukkaantuneille ja sairastuneille, joiden tulee saada hoito viimeistään vuorokauden kuluessa loukkaantumisesta tai sairastumisesta. Jos hoito viivästyy, potilaalle voi aiheutua pysyvää terveydellistä haittaa tai hänen henkensä on uhattuna.

Sairaankuljetus puh. 112

HAMMASHOITO

Hammashoito on osa opiskelijaterveysthuoltoa. Kotipaikasta riippumatta opiskelijat voivat hakeutua Oriveden terveysthuolton hammashoitoon.

Ajanvaraus puh. 03 335 3300 kello 8-15.30.

Vastaanotto: Hammashoitola tilat ovat Keskustie 30, Orivesi

KURAATTORI

Onko sinulla huolia, joista et voi puhua kenenkään kanssa?

Kuraattorin puoleen voi kääntyä erilaisissa omaan elämään tai opiskeluun liittyvissä ongelmallisissa tilanteissa. Kuraattori on vaitiolovelvollinen. Ajanvaraus kuraattorille joko soittamalla tai tekstiviestillä numeroon 040-860 9185.

3 Lukuvuoden opetussuunnitelma

”Kynä kädessäni kannattelen koko maailmaa” (Reetta, Riikka, Janetta)

3.1 Tuntijako

Oriveden Opiston kirjoittajalukiossa noudatetaan aikuislukioille hyväksytyt opetussuunnitelman perusteita ja tuntijakoa. Kurssin laajuus on 28-36 tuntia. Kurssin voi suorittaa myös etä- tai monimuoto-opiskeluna, jos siitä on erikseen sovittu.

Oppiaine	pakolliset	+ valinnaiset
Äidinkieli	5	+ 3
A-kieli englantia	6	+ 3
B-kieli ruotsi	5	+ 3
Matematiikka/lyhyt	6	+ 3
pitkä	10	+ 3
Uskonto	1	+ 3
/ET	1	+ 2
Historia	4	+ 1
Yhteiskuntaoppi	1	+ 3
Filosofia	1	+ 4
Fysiikka	1	+ 6
Kemia	1	+ 3
Biologia	2	+ 3
Maantieto	1	+ 4
Psykologia	1	+ 4
Liikunta	-	+ 1 (alle 18v pakoll.)
Terveystieto	-	+ 1 (alle 18v pakoll.)
Musiikki	-	+ 2 (alle 18v 1-2 pakoll.)
Kuvataide	-	+ 5 (alle 18v 1-2 pakoll.)
B2/3-kieli: saksa, ranska, venäjä	-	+ 7
Opintojen ohjaus	1	

3.2 Kurssitarjotin

Kurssitarjotin (keskiaukeama) auttaa opiskelijaa valitsemaan itselleen sopivat kurssit. Kirjoittajalukiossa luetaan A-kielenä englantia, B1-kielenä ruotsia. Valinnaisia B2/3-kieliä on tarjolla saksa ja ranska sekä B3-kielenä venäjä. Osa oppiaineista kuten laaja matematiikka ja valinnaiset kielet suoritetaan Oriveden lukiossa.

Kurssitarjottimen noudattaminen antaa opiskelijalle mahdollisuuden hajauttaa ylioppilastutkinon suorittamisen kahteen tai kolmeen kertaan. Yleensä ensimmäisen kerran on mahdollista osallistua kirjoituksiin 3. vuoden syksyllä.

Minimikurssimäärä aikuislukion opetussuunnitelman mukaisesti on 44 kurssia. Oriveden Opiston kirjoittajalukiossa suositetaan kuitenkin vähintään 50 lukiokurssin suorittaminen, jonka lisäksi kirjoittajaohjelmista kursseja kertyy yhteensä yli 20. Alle 18-vuotiaana opiskelunsa aloittaneiden on suoritettava aina vähintään yksi kurssi liikuntaa ja terveystietoa sekä kaksi kurssia musiikkia tai kuvataidetta tai yksi kumpaakin, eli suoritettavaksi tulee 54 lukiokurssia ja kirjoittajaohjelmat.

Seuraavat lyhenteet auttavat ymmärtämään kurssikalenteria.

Äidinkieli	A	Biologia	B
Englanti A oppimäärä	E	Maantieto	G
Ruotsi B1 oppimäärä	R	Psykologia	P
Matematiikka lyhyt/pitkä oppimäärä	N/M	Saksa	SA
Uskonto/Elämäkatsomustieto	U/ET	Ranska	RA
Historia	H	Venäjä	VE
Yhteiskuntaoppi	Y	Musiikki	MU
Filosofia	FI	Kuvataide	KU
Fysiikka	FY	Liikunta	LI
Kemia	K	Terveystieto	TE

Oriveden lukion lyhenteet ovat vähän pidempiä ja ne selviävät Oriveden lukion opiskelijan oppaasta.

4 Ylioppilaaksi Oriveden Opistosta

”Kirjoittajalukio on kuin kukkapurkki, siellä itää aina jotain, joskus kasvaa jopa kukkia.” (Juuso, Henri)

Opiskelu Oriveden Opiston kirjoittajalukiossa tähtää ylioppilastutkinnon onnistuneeseen ja hyvään suoritukseen. Vaikka kirjoittajalukiossa suositellaan vähintään 50 kurssin suoritusta, useimmat kokelaat suorittavat kursseja tämän yli. Lisäksi opiskelija saa suoritetuista kirjoittajaohjelmista sanallisen ja numeroarvostelun sisältävän erillisen todistuksen.

Opiskelija voi osallistua ylioppilaskirjoituksiin opiskeltuaan ennen kirjallisten kokeiden alkua oppiaineen kaikki pakolliset kurssit.

Ylioppilastutkinnon rakenne on keväästä 2005 alkaen ollut seuraava:

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Äidinkielessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe on kaikille pakollinen. Kolme muuta pakollista koetta opiskelija valitsee ryhmästä, johon kuuluvat toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineissa järjestettävät kokeet. Vähintään yhdessä aineessa kokelaan on suoritettava pitkän oppimäärän mukainen koe.

Ruotsin kielessä järjestetään vaativuudeltaan keskipitkän (B1 kieli/ BB) tai pitkän oppimäärän (A kieli/ BA) mukainen koe. Vieraisissa kielissä järjestetään pitkän oppimäärän (A kieli/ esim. EA) ja lyhyen oppimäärän (B3 kieli) mukainen koe (esim. SC) sekä matematiikassa pitkän (MAA) että lyhyen oppimäärän (N) mukainen koe.

Reaalikokeita järjestetään kaksi: toisena päivänä on mahdollista kirjoittaa jokin seuraavista reaaliaineista: psykologia, filosofia, historia, fysiikka ja biologia (PS, FF, HI, FY, BI) ja toisen reaaliakoepäivän aineita ovat uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede ja terveystieto (UE, ET, YH, KE, GE, TE).

Ylioppilaskirjoitukset järjestetään yhteistyössä Oriveden lukion kanssa. Kirjalliset kokeet suoritetaan pääsääntöisesti lukiolla, mutta kielten kuuntelut pidetään opiston omassa kielistudiossa.

Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmena perättäisenä tutkintokertana. Hylätty pakollinen koe voidaan uusida kahdesti enintään kolmena seuraavana tutkintokertana. Hyväksytty koe voidaan uusida kerran, mutta hyväksytty reaalikoe kaksi kertaa ilman aikarajaa. Ylioppilastutkintoa voi täydentää myöhemmin kokeilla, joita ei aikaisemmin ole sisällynyt tutkintoon.

Kokelaille annetaan tarkemmat tiedot eri aineiden kokeista hyvissä ajoin ennen ylioppilaskirjoituksia. Infotilaisuus, joka järjestetään ennen yo-kokeita, on jokaiselle kokelaalle pakollinen.

Kirjoituksiin ilmoittautuminen ja tulokset:

Kevään kirjoituksiin ilmoittaudutaan edellisen vuoden marraskuun 20. päivään mennessä ja syksyn kirjoituksiin kesäkuun 1. päivään mennessä. Kirjoituksiin ilmoittautuminen on sitovaa.

Yo-kirjoitusten tuloksista ilmoitetaan syksyllä viimeistään 23.11. ja keväällä 25.5. mennessä.

Tarkempia tietoja ylioppilaskirjoituksista ja -tutkinnosta saa opintojen ohjaajalta, Internet-sivulta <http://www.ylioppilastutkinto.fi> sekä ylioppilastutkintolautakunnalta.

”Minulla oli veritulppa runosuonessa, mutta opisto poisti sen.” (Vilma)

5 Yhteystietoja

5.1 Hallinto

Oriveden Opiston kirjoittajalukio, Koulutie 5, 35300 Orivesi
sähköpostiosoite: kirjoittajalukio@kvs.fi
internet osoite: www.kirjoittajalukio.fi
sähköposti etunimi.sukunimi@kvs.fi tai nimen alla toinen

opiston vaihde	0207 511 511	
faksi	0207 511 512	
rehtori Hannu Patamaa	0207 511 520	
vararehtori Hanna Hohtari	0207 511 544	044 322 6564
kurssisihteeri Jaana Marttila	0207 511 552	
kurssisihteeri Päivi Korjus	0207 511 551	
kiinteistöpäivystys 24h	0500 830970	
siivous	0207 511 517	

Oriveden lukio:

Opintie 1, 35300 Orivesi
rehtori Simo Sinervo
kanslisti Erja Soini

040 7654570
040 133 9129

5.2 Opettajat

Oriveden Opisto		
Fyhrqvist Hans (historia ja yhteiskuntaoppi) hansfy@hotmail.com	03 3160487	040 8287355
Hjerppe Ilkka (uskonto, elämäkatsomustieto)	050 368 4413	
Hohtari Hanna (äidinkieli, kirjoittaminen, kirjallisuus) 044 322 6564		
Härkönen Tuula (ortod. uskonto)	040-515 3300	
Lindfors Helena (englanti, ruotsi)	0207 511 545	050 574 6622
Malmberg Leena (matematiikka)	0500 772 070	
Ojanen Eero (filosofia) eero.ojanen@pp.inet.fi	03 6371532	040 5716200
Johanna Raivio/ Sami Kainulainen (musiikki)	0207 511 530/	0207511532
Saarinen Marjo (äidinkieli, kirjallisuus, kirjoittaminen)	0207 511 543	
Rekola Hilka (psykologia, opinto-ohjaus, kuraattori) 040 860 9185		
Suutari Tuija (kuvataide)	040 529 3733	
Anja Moilanen (terveystieto) anja.moilanen@etaopisto.fi	050 348 0370	

Oriveden Opiston kirjoittajalukiolla ja Oriveden lukiolla on myös yhteisiä opettajia. Oriveden lukion opettajien opettajia voi tavoitella opettajienhuoneen numeroista 040 1339139

Jaakamo Pirjo (saksa, venäjä)	040 537 5893
Luukkonen Iris (uskonto)	040 701 5814
Mari Korkeamäki (matematiikka, fysiikka)	050 571 4857
Pirttinen Sanna (ranska, englanti)	050 355 4797
Raitala Harri (terveystieto)	040 5047090
Siren Leena (biologia ja maantieto)	040 582 7437 (tai biologian luokan varasto 040 133 9173)
Töyssy Seppo (kuvataide)	050-3591397
Arja Yli-Hukkala (kemia)	040 767 2487
Yli-Hukkala Jukka (matematiikka)	040 5464715

sähköposti etunimi.sukunimi@orivesi.fi

6 Lait ja säädökset

”Lukio on kuin homejuusto, toiset tykkää toiset ei.” (Juuso, Henri)

Lukiolaki 629/98 ja asetus

Laki vapaasta sivistystyöstä 632/98 ja asetus

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 635/98 ja asetus

Asetus 486/94 kansan- ja kansalaisopistojen oikeudesta antaa todistuksia peruskoulun ja lukion oppimäärien suorittamisesta (§§ 1-3)

Opetusministeriön päätös 14.2.2002 aikuislukion tuntijaosta ja 27.2.2004 opetussuunnitelman perusteista

Kouluhallitus on myöntänyt Oriveden Opistolle lukion todistuksenanto-oikeuden 5.10.1995

II KURSSIKUVAUKSET

ÄIDINKIELI A

Pakolliset kurssit A1-5

Kirjoittajaohjelmien vuoksi suoritusjärjestys on A3, A2 ja A1, A4, A5 ja A6

A3 Tekstit ja vaikuttaminen

äidinkielen perustaidot ja kielen valta

Keskeiset sisällöt:

- suora ja epäsuora vaikuttaminen: esimerkiksi suostuttelu, ohjailu, manipulointi; propaganda; ironia, satiiri, parodia
- vaikuttamaan pyrkivien tekstien lajeja, graafisia ja sähköisiä tekstejä: mielipidekirjoitus, yleisönosastokirjoitus ja vastine
- argumentointitavat ja kielen retoriset keinot
- tietoisesti vaikuttamaan pyrkivää kirjallisuutta ja muita kantaa ottavia tekstejä
- vaikuttamaan pyrkivä kaunokirjallisuus ja kirjallisuuden yhteiskunnallinen vaikuttavuus, arvot ja etiikka
- vaikuttamaan pyrkivä kuva; mainonta ja mainos
- tekstien (ja kuvan) ideologisuus; lähdekritiikki ja mediakritiikki
- viestijän vastuu; mediavalinnat ja etiikka
- kielenhuollon kertaus

muualla käsiteltävät A3-kurssin asiat:

A2: kantaa ottavia puheenvuoroja; keskusteluja ja väittelyitä

KO4: kolumni, pakina, arvostelu, pääkirjoitus, kommentti ym. lehtikirjoittamisen lajit perusteellisesti

A2 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

kieli käytössä

Keskeiset sisällöt:

- kirjallisuuden erittelyä ja tulkintaa tulkinnan kautta perusteltua käsitteistöä ja lähestymistapaa hyödyntäen
- fiktiivisten tekstien analysointi erilaisia tulkintalähtökohtia ja kirjallisuustieteellisiä käsitteitä käyttäen
- tekstianalyysin teoria; novellianalyysi: rakenne ja tekeminen
- tekstien kirjallinen ja suullinen tulkinta
- kirjallisuuden keinojen käyttö teksteissä
- puheviestintä, ryhmäviestintätaidot: keskusteluja, väittelyitä; haastattelu
- kirjallisuuden keinojen käyttö ja kirjallisuuden analysointi valitussa yhteisessä kaunokirjallisessa materiaalissa
- suomi kielikartalla, murteet ja puhekieli

muualla kokonaisuuksina ja perusteellisesti käsiteltävät A2-kurssin asiat:

KO1: proosa kirjallisuudenlajina: kerrontateknisiä keinoja, esim. kertoja, näkökulma, aihe, henkilö, aika, miljö, teema, motiivi

KO3: lyriikka kirjallisuudenlajina: käsitteinä esim. runon puhuja, säe, säkeistö, rytmi, mitallisuus, toisto, kielen kuvallisuus; lyriikan tyylejä ja lajeja, tulkintaa ja historiaa

KO2: draama kirjallisuudenlajina (draaman erittely, käsitteistö, teoria; monologin, dialogin, kohtauksen ja käsikirjoituksen rakentaminen; fiktiivisen tekstin dramatisoiminen; näytelmän lukeminen, historia)

- nopeiden läpileikkausten sijaan keskitymme A2-kurssilla perusteelliseen analysoinnissa keskeisen käsitteistön haltuunottoon ja monentyyppisten tekstien tulkintaan sekä puheviestintätaitojen kehittämiseen

A1 Tekstin rakenteita ja merkityksiä

taiteesta omaan ilmaisuun

Keskeiset sisällöt:

- tekstuaaliset keinot, esimerkiksi lausetyypit ja rakenteet, sanavalinnat, kielen kuvallisuus; jaksotus, viittaussuhteet, kytkökset; fokusointi, aiheen rajausta ja näkökulman valinta suomen kaunokirjallisen historian kautta; tekstit kontekstissa ja muiden tekstien jatkumossa
 - esseen laatiminen lähdeaineiston pohjalta (jo A2), tekstilajien tuntemuksen syventäminen
 - kirjoittaminen prosessina: tarkoituksenmukaisen aineksen haku, kriittinen valikointi ja siihen viittaaminen ja sen hyödyntäminen omassa tekstissä sekä tekstin ja sen kieliasun hiominen erityisesti rakenteen ja tekstin eheyden kannalta muualla käsiteltävät A1-kurssin asiat:
- A2: informatiivisen puheenvuoron rakentaminen, kohdentaminen, havainnollinen esittäminen ja arviointi

A4 Teksti, tyyli ja konteksti

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että hän osaa ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnessa ja tekstin tuottamisessa.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii tarkastelemaan niin fiktiivisiä tekstejä kuin asiatekstejäkin niiden kulttuurikontekstissa ja suhteessa muihin teksteihin
- oppii erittelemään tyylin elementtejä ja niiden vaikutusta tekstin kokonaisuuteen pystyy itsenäiseen kirjoitusprosessiin aiheen ja näkökulman valinnasta, aineiston koonnista ja järjestelystä tekstin
- muokkaamisen ja tyylin hionnan kautta oman pohdiskelevan tekstin laadintaan kehittää omaa ilmaisutapaansa ja kirjallista tyyliään.

Keskeiset sisällöt:

- eri aikakausia ja tyyliä edustavia kaunokirjallisia ja muita tekstejä erityisesti kulttuurisen kontekstin näkökulmasta
- tekstien tarkastelua ihmiskuvan, maailmankuvan, arvo- ja aatemaailman ilmentäjinä sekä oman aikansa että nykyajan kontekstissa
- tyylin aineksien, kuten sananvalinnan, sävyn, kielen kuvallisuuden, rytmin ja lauserakenteen vaikutus tekstiin oppiaineen sisältöihin liittyvästä aiheesta, itse valitusta näkökulmasta laadittu pohdiskeleva teksti
- oman tyylin hiontaa ja huoltoa

A5 Kieli, kirjallisuus ja identiteetti

Opiskelija muodostaa kokonaiskuvan suomen kielen, suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii tuntemaan suomen kielen kehityksen vaiheita ja ymmärtää eurooppalaisten kieli- ja kulttuurikontaktien vaikutuksen suomalaisen kulttuurin muotoutumiseen ja jatkuvaan muutokseen
- arvostaa nyky-Suomen monikulttuurisuutta ja monikielisyyttä ja ymmärtää äidinkielen merkityksen jokaiselle ihmiselle
- tuntee suomalaisen kirjallisuuden keskeisiä teoksia ja teemoja sekä osaa arvioida niiden merkitystä oman kulttuurinsa näkökulmasta, kulttuurisen ja yksilöllisen identiteetin rakentajana

Keskeiset sisällöt:

- teksti suullisessa ja kirjallisessa traditiossa: kansanrunoudesta kirjallisuuteen, kirjoitetusta kulttuurista nykyviestintään
- suomen kielen muotoutuminen ja muuttuminen kansainvälisessä ympäristössä; kielenohjailun periaatteet opiskelijan kielenkäytön näkökulmasta
- kielen ja kirjallisuuden merkitys kansallisen identiteetin rakentamisessa
- suomalaista kaunokirjallisuutta aika- ja kulttuurikontekstissaan, keskeisiä teoksia ja teemoja
- kirjallisia ja suullisia tuotoksia kurssin teemoihin liittyvistä aiheista

Syventävät kurssit A6-8

A6 Teatterityön kurssi

Suoritustapa sovitaan kurssilla

Opiskelija tutustuu teatteri-ilmaisuun erilaisten harjoitusten kautta ja oppii mitä draaman käsikirjoituksen ja draaman tuottamisen välinen ero on.

A6-7 Puheviestinnän taitojen syventäminen (Ilmaisupaja)

Suoritustapa: sovitaan kurssilla

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puheviestintään ja ilmaisuun liittyviä tietojaan ja taitojaan sekä oppii arvioimaan puheviestinnän merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää tietojaan vuorovaikutuksen luonteesta, ominaispiirteistä ja puhekulttuurista
- kehittää puhumisrohkeuttaan ja ilmaisuvarmuuttaan sekä esiintymis- ja ryhmäviestintätaitojaan
- tunnistaa ja osaa analysoida sekä puhujan että sanoman luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Keskeiset sisällöt:

- vuorovaikutustilanteiden osatekijät ja ominaispiirteet
- kielellinen ja nonverbaalinen viestintä
- esiintymisen, neuvottelujen, kokousten ja erilaisten keskustelujen ominaispiirteet ja menetelytavat
- esiintymisjännityksen lieventäminen
- esiintymis- ja ryhmäviestintätaitojen harjoittelua erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- puheviestinnän kulttuurisia piirteitä ja suomalaista puhekulttuuria

A8 Ylioppilasainekurssi

Suoritustapa: sovitaan kurssilla.

Lyhyt kertaus syksyn kokelaille oikeakielisyydestä ja aineiden kirjoittamisesta.

A9 Kirjailijavierailukurssi

Kirjailijavieraita käy Oriveden Opistolla lukuvuoden aikana 15. Oppilaan pitää osallistua vähintään viiteen kirjailijavierailuun ja pitää pohdiskeluvaa luentopäiväkirjaa kaikista valitsemistaan luentokerroista. Kurssin loppuun kirjoitetaan essee "Kirjailija ja identiteetti" tai kooste luennoista. Työ palautetaan 15.5. mennessä.

Kurssin tavoite: Tutustua kirjailijoihin ja pohtia kirjailijan ja kirjoittajan identiteettiä.

Pohdinnat kannattaa ulottaa omien kirjoittamistapojen ja oman kirjoittamisen havainnointiin ja kehitykseen.

Kurssin arviointi: Hyväksytty / Hylätty.

KIRJOITTAJAOHJELMAT

Kirjoittajaohjelmat suoritetaan opintoviikkoina, jonka pituus on 7 (poikkeuksena lyriikkaohjelma jonka pituus on 1 ov)

Oppimateriaali: omat kirjoitukset; muu kirjallisuus ja materiaali, joka sovitaan kurssilla

KO1 Kirjoittajaohjelma 1 / Kertovat tekstit

Kurssilla tutustutaan kertomakirjallisuuden eri lajeihin sekä lukemalla tekstejä että kirjoittamalla itse. Proosan tulkinnan ja analysoinnin työkalut tulevat tutuiksi niin tekstien avaamisen kuin kirjoittamisen kautta. Opiskelijat harjoittelevat antamaan palautetta toisten kirjoittajien teksteistä ja hyödyntämään itse saamaansa palautetta. Kurssin aikana tutustutaan myytteihin, esitellään kirjailijoita ja tehdään sekä kirjoittamisen nopeita tuntiharjoituksia että työskennellään pitkäjänteisesti yhden tekstin parissa. Lopputyönä on viimeistellyn novellin kirjoittaminen. Kurssilla vierailee kotimaisen kaunokirjallisuuden erityisluennoitsijoita ja kirjailijoita. Opiskelijat pitävät oppimispäiväkirjaa kurssin herättämistä ajatuksista. Kurssin suoritustavasta sovitaan tarkemmin ensimmäisillä oppitunneilla.

KO2 Kirjoittajaohjelma 2 / Käsikirjoitukset ja dialogit

Kurssilla opiskellaan erityisesti esitettäväksi tarkoitetun tekstin kirjoittamisen perusteita. Opiskelijat perehtyvät siihen, mitä tarkoitetaan draamalla, dialogilla, monologilla, kuunnelmalla jne. Kurssin aikana kirjoitetaan vuoropuheluja ja kohtauksia sekä nopeina tuntiharjoituksina että pitkäjänteisemmin tekstiä muokaten, opiskellaan teatterin historiaan ja tutustutaan näytelmäkirjailijoihin. Lopputyönään opiskelijat kirjoittavat pienoisenäytelmän. Syntyneitä tekstejä käsitellään ryhmässä ja samalla harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista. Kurssilla vierailee erityisluennoitsijoita ja kurssin aikana tehdään vierailuja alan paikkoihin (esimerkiksi teatteriin). Opiskelijat kirjoittavat kurssista oppimispäiväkirjaa. Kurssin suoritustavasta sovitaan tarkemmin ensimmäisillä oppitunneilla.

KO3 Kirjoittajaohjelma 3 / Lyriikka

Lyriikan kurssilla opiskelijat oppivat tuntemaan lyriikan eri alueet ja lajityypit. Kurssilla perehdytään runon käyttämiin ilmaisullisiin keinoihin ja opitaan tulkitsemaan ja analysoimaan runoa. Opiskelijat harjoittelevat kielikuvien käyttöä ja runon rakentamista sekä nopeiden pikaharjoitusten kautta että työskentelemällä pitkäjänteisesti runoa muokaten. Opiskelijoiden runoja luetaan ryhmässä, jolloin kirjoittaja saa runostaan palautetta ja vinkkejä sen uudelleen kirjoittamiseen. Myös vierailevat runoilijat antavat palautetta opiskelijoiden runoista. Lopputyönään opiskelijat kirjoittavat muutaman viimeistellyn runon sikermän ja kokoavat lyriikan salkun. Kirjoittamisen ja lukemisen lisäksi perehdytään kotimaisen lyriikan historiaan. Kurssin aikana opiskelijat pitävät oppimispäiväkirjaa. Kurssin suoritustavasta sovitaan tarkemmin ensimmäisillä oppitunneilla.

KO4 Kirjoittajaohjelma 4 / Asiakirjoittaminen

Kurssin tavoitteena on asiateksteihin tutustuminen, niiden tulkitseminen ja asiatekstin kirjoittamisen oppiminen. Opiskelija tutustuu asiatekstien lajeihin; essee, mielipideteksti, lehtijuttu, artikkeli, kolumni, pakina ja uutinen tulevat tutuiksi. Kurssilla harjoitellaan myös ylioppilasaineen kirjoittamista. Opiskelijat tutkivat eri tekstilajien rakenteita ja tyyliä sekä harjoittelevat kirjoittamaan itse. Kurssilla pohditaan faktan ja fiktion välistä suhdetta, harjoitellaan erilaisia tyynejä, tiivistämistä, perustelemista ja toisiin teksteihin viittaamista. Tavoitteena on löytää oma, persoonallinen tapa kirjoittaa asiatekstiä. Kurssin aikana myös vierailevat asiantuntijat pitävät oppitunteja. Opiskelijat kirjoittavat kurssista oppimispäiväkirjaa. Kurssin suoritustavasta sovitaan tarkemmin ensimmäisten oppituntien aikana.

ENGLANTI A-oppimäärä/ENA

Tavoitteena on, että opit työskentelemään aktiivisesti, tekemään valintoja ja opiskelemaan niin itsenäisesti kuin ryhmässäkin. Harjaannut käyttämään kielen keskeistä sanastoa, sanontoja ja rakenteita sekä soveltamaan kielelle ja sen kulttuurille ominaisia viestintätapoja. Ymmärrät normaalitempoista yleisluonteista puhetta sekä pystyt osallistumaan keskusteluun aktiivisesti. Ymmärrät myös kirjoitetun yleiskielisen tekstin keskeisen sisällön, ja kirjoitat sujuvaa tekstiä ja osaat laatia tiivistelmiä, referaatteja, kirjoitelmia. Omaksut tietoja kielialueen maista, kansoista ja kulttuureista.

Oppimateriaali: Open Road 1-8, Otava sekä Grammar Rules ja Key, Otava

Pakolliset kurssit E1-6

E1 Open Road Course 1

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kurssilla keskustellaan nuorten identiteetistä, perhe- ja ihmissuhteista sekä vapaa-ajasta. Suullisessa kappaleessa harjoitellaan kommunikaatiostrategioita. Lisäksi tutustutaan taitotasoihin ja harjoitellaan ääntämistä. Rakenteista kerrataan aikamuodot, konditionaali ja ehtolauseet sekä liitekysymykset.

E2 Open Road Course 2

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kurssilla tutustutaan nuorten harrastuksiin, nuorisokulttuuriin sekä matkailuun. Suullisessa kappaleessa harjoitellaan esitelmän pitämistä. Opiskelutaitojen kehittäminen ja oman osaamisen arviointi jatkuvat. Rakenteista opit noudattamaan sanajärjestyksen sääntöjä, hahmottamaan it- ja there-rakenteet muodollisina subjekteina, opit käyttämään kaikkia persoonapronomineja sekä muodostamaan eri passiivirakenteet.

E3 Open Road Course 3

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Opiskelijat tutustuvat erilaisiin opiskelu- ja ammattivaihtoehtoihin. Suullisessa kappaleessa aiheena on työnhaku. Lisäksi harjoitellaan mm. ainekirjoittamista ja monivalintakysymyksiin vastaamista sekä virallisen kirjeen kirjoittamista. Rakenteissa keskitytään vaillinaiisiin apuverbeihin, relatiivipronomineihin sekä adjektiiveihin ja adverbeihin.

E4 Open Road Course 4

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Oppikirjan teemoina ovat aktiivinen kansalaisuus, ihmisoikeudet, maahanmuutto, rikollisuus, tasa-arvo, uskonto ja yhteiskunta suomalaisesta näkökulmasta. Kirjan suullinen kappale käsittelee debattia. Kurssin aikana harjoitellaan lukemisen eri strategioita ja vahvistetaan kirjallisen viestinnän taitoja. Rakenteista kerrataan infinitiivin ja ing-muodon käyttöä, lauseen muodostuksesta konjunktiot ja epäsuora kerronta.

E5 Open Road Course 5

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kurssi käsittelee viestintää, mediaa ja kulttuuria monipuolisesti nuorten näkökulmasta. Opiskelijat laativat kurssin aihepiiriin liittyvän kirjallisen työn ja harjoittelevat sen esittämistä suullisessa kappaleessa. Kurssin tavoitteena on syventää oppilaiden viestintä- ja opiskelutaitoja. Rakenteista tutkitaan genetiivin ilmaisemista, substantiivien yksikkö ja monikkomuotoja, tarkennamme artikkeleiden käyttöä, erityisesti erisnimien yhteydessä sekä artikkelin paikkaa, välimerkkien ja isojen alkukirjainten käyttöä.

E6 Open Road Course 6

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kurssi painottaa vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä, ja niiden käsittelyssä korostuu aihekokonaisuus teknologia ja yhteiskunta. Lukemisstrategioiden harjoittelua jatketaan ja kirjallista ilmaisua hiotaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Rakenteista käydään läpi indefiniittipronominit, paljoussanat, lukusanat ja lukusanailmaukset, lauseenvastikkeet sekä ihmettelimme ajan ja paikan prepositioilmauksia.

Syventävät kurssit

E7 Open Road Course 7

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kurssilla pohditaan ajankohtaisia globaaleja ilmiöitä ja kestävää kehitystä eri näkökulmista. Kirjan lähtökohdiana on kestävä kehitys neljä peruspilariä: ympäristö, yhteiskunta, talous ja kulttuuri. Suullisen kappaleen aiheena on puheen pitäminen. Lisäksi kerrataan rakenteita, mm. apuverbejä ja runsaasti keskeisiä prepositioilmauksia sekä harjoitellaan ylioppilaskirjoituksia varten vinkkien ja erilaisten tehtävien kera.

E8 Open Road Course 8

Suoritustapa: tehtävät ja suullinen loppukoe

Opiskelijat harjoittelevat englannin puhumista ja ymmärtämistä hauskojen harjoitusten ja vaativien tekstien avulla. Kurssilla kerrataan aikaisempien kurssien sanastoa ja pohditaan myös ajankohtaisia uutisaiheita. Sujuvan kommunikoinnin avuksi kirja sisältää sanastoja keskeisistä teemoista. Kurssilla pohditaan myös erilaisia viestintästrategioita ja kielen käyttöä eri tilanteissa. Hyvää englannin aktivointia ja sanavaraston syventämistä, valmentaa hienosti ylioppilaskuunteluita ja myös kirjallisia varten.

Valinnaiset kurssit

E9 Abikurssi

Suoritustapa: tehtävät, suoritusmerkintä

Kerrataan monipuolisesti rakenteita, sanastoa, kirjoittamista, tiivistelmän tekemistä että tekstin ja puheen ymmärtämistä käymällä läpi tuoreimpia ylioppilaskirjoitusten kirjallisia kokeita sekä viimeisimpiä ylioppilaskuunteluita.

RUOTSI B1-oppimäärä/RUB

Ruotsin kielen opiskelu tutustuttaa mahdollisimman monipuolisesti pohjoismaiseen elämäntapaan ja kulttuuriin antaen samalla valmiuksia hakeutua jatko-opintoihin eri oppilaitoksiin ja työhön eri Pohjoismaihin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kurseilla harjoitellaan suullista viestintää, samoin ääntämistä ja kuullun ymmärtämisen taitoja. Sanaston ja rakenteiden hallintaa laajennetaan lukuisin eri harjoituksin, jotta myös kirjoitetun kielen parissa toimiminen sujuisi luontevasti. Uuden kirjasarjan nimi viittaa siihen, että kielitaito on galleria, jota rakennetaan vähitellen. Yhdessä tekeminen sekä uusiin paikkoihin, henkilöihin ja ilmiöihin tutustuminen motivoi kokoamaan omaa kielitaitoa tulevaisuutta varten.

Oppimateriaali: Galleri 1-7, Otava sekä Grammatik Galleri ja Facit, Otava

Pakolliset kurssit R1-5

R1 Galleri Kurs 1

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kirjassa avataan ovet ruotsin kieleen ja pohjoismaiseen kulttuuriin. Siinä tutustutaan uusiin ihmisiin Suomessa, Pohjoismaissa ja Euroopassa. Kuullaan harrastuksista, vapaa-ajan vietosta yleensä ja koulusta. Opiskelija oppii kertomaan itsestään sekä ottamaan kantaa opiskelukavereiden ajatuksiin. Kurssin aikana kerrataan ja opitaan uutta. Myös omaa osaamista opitaan arvioimaan ja opiskelutaitoja kehitetään. Kielen rakenteista käydään läpi kerraten päälauseen sanajärjestys, substantiivien ja adjektiivien taivutus, verbien taivutus ja aikamuodot sekä kerrataan persoonapronominit ja refleksiivipronominit.

R2 Galleri Kurs 2

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kirjassa esitellään opiskelijoille mediasta tuttuja ihmisiä. Keskustellaan perheestä, ystäväyydestä, asumisesta ja hieman opiskelusta ja työelämästäkin. Mielenpitoon ilmaistamiseen ja perusteluun on runsaasti harjoituksia, mutta myös kirjallinen tuottaminen lisääntyy. Oman oppimisen arviointi sekä opiskelutaitojen kehittäminen jatkuu. Rakenteista keskitytään sivulauseiden muodostamiseen, substantiivien määräysmuotoihin, adjektiivin vertailumuotoihin, lukusanoihin sekä tutustutaan tavallisimpiin prepositioihin.

R3 Galleri Kurs 3

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kirjassa esitellään Suomea monipuolisesti eri näkökulmista. Kirjan avulla opetellaan puhumaan sekä kirjoittamaan omasta kotimaasta. Samalla tutustutaan myös suomenruotsalaisuuteen. Kurssilla painotetaan kirjallista viestintää ja harjoitellaan erityylisten tekstien lukemista. Oman oppimisen arviointiin ja opiskelutaitoihin kiinnitetään edelleen huomiota. Rakenteista perehdyt pronomineihin, relatiivipronominien myötä relatiivilauseisiin ja myös konjunktioihin, lisäksi erisnimien sukuun, substantiiviattribuutteihin, lukusanoihin ja lukusanailmauksiin, käskymuotoon sekä ajan- ja paikanilmauksissa.

R4 Galleri Kurs 4

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kirja käsittelee elämänarvoja, ihmissuhteita sekä sukupuolten ja eri ikäryhmien kohtaamista. Jatketaan erilaisten tekstinlukutekniikoiden harjoittelua, vahvistetaan mielenpitoilmaisua ja kehitetään kaikkia kielen osa-alueita. Opiskelijan itsenäinen tavoitteenasettelu ja itsenäisen työskentelyn harjoittelu lisääntyvät. Rakenteista harjoitellaan vahvoja ja epäsäännöllisiä verbejä, apuverbejä sekä infinitiivirakenteita, opetellaan käskymuotoa sekä konditionaalien ilmaisemista ja tutkitaan adverbejä.

R5 Galleri Kurs 5

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Galleri Kurs 5 käsittelee muuttuvaa elin- ja työympäristöä, luontoa ja kestävästä kehityksestä sekä joukkoviestimiä. Kurssilla syvennetään tekstinlukutekniikoiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua. Oman oppimisen arviointi ja opiskelutaitojen kehittäminen jatkuu. Rakennekäsiteltyssä ovat omistusmuodon ilmaiseminen, adjektiivin käyttö substantiivina, erilaiset prepositioilmaukset, s-päätteiset verbit ja s-passiivi, myös bli- ja vara-passiivirakenteet, kunhan ensin on tutustuttu partisiipin presens ja partisiipin perfektimuotoihin.

Syventävät kurssit

R6 Galleri Kurs 6 – suullinen kurssi

Suoritustapa: tehtävät ja suullinen loppukoe

Kurssi painottuu puheen tuottamiseen ja ymmärtämiseen sekä valmentaa oppilasta ylioppilaskirjoituksiin. Kurssi kerta ja syventää pakollisten kurssien aiheita (kulttuurierot, vapaa-aika, elokuvat ja kirjallisuus sekä Pohjoismaiden tuntemus). Kirjan suulliset harjoitukset vahvistavat kielitaitoa ja kieliopista kerrataan tähän asti opittua; sanajärjestyksen sääntöjä, substantiivien ja adjektiivien muotoja, adverbejä sekä verbeihin liittyen lisäksi aikamuotoja ja konditionaalia, infinitiivin käyttöä ja apuverbejä ja lopuksi pronomineja.

R7 Galleri Kurs 7

Suoritustapa: tehtävät ja kirjallinen loppukoe

Kurssilla ihmetellään lukion jälkeistä elämää, opiskelua ja työelämää. Lisäksi tarkastellaan aktiivista kansalaisuutta, kulttuuri-identiteettiä, yhteiskuntaa teknologian näkökulmasta, viestintää ja mediaosaamista. Vahvistetaan sanastoa kirjan tekstein ja tehtävin sekä kerrataan rakenteita koko kieliopin kattavin tehtävin, ylioppilaskirjoituksiin valmentautuminen mielessä.

Valinnaiset kurssit

R8 Abikurssi

Suoritustapa: tehtävät, suoritusmerkintä

Harjoitellaan viimeisimpien ylioppilaskirjoitusten avulla tekemään eri tyyppisiä rakenne- ja sanastotehtäviä, lyhyitä viestejä, ja tietysti opetellaan tulkitsemaan sekä kirjoitettua että kuultua tekstiä.

MATEMATIIKKA LYHYT OPPIMÄÄRÄ N

Lyhyen matematiikan yleistavoite on antaa opiskelijalle arkielämässä tarvittavat matemaattiset tiedot ja taidot ja valmiudet ymmärtää tilanteen mahdollisuuksia ja rajoituksia. Jatko-opintokelpoisuus tähtää usein humanistisille tai yhteiskunnallisille aloille.

Oppimateriaali: Kurssit 1- 9 Lyhyt Matikka WSOY

Pakolliset kurssit N1-6

N1 Lausekkeet ja Yhtälöt

Suoritustapa: loppukoe ja tehtävät

Keskeiset sisällöt

suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus

ongelmien muotoileminen yhtälöiksi

yhtälöiden graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen

ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen

toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

N2 Geometria

Suoritustapa: loppukoe ja tehtävät

Keskeiset sisällöt
kuvioiden yhdenmuotoisuus
suorakulmaisen kolmion trigonometria
Pythagoraan lause
kuvioiden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen
geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa

N3 Matemaattisia malleja I

Suoritustapa: loppukoe ja tehtävät

Keskeiset sisällöt
lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen
potenssiyhtälön ratkaiseminen
eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla

N4 Matemaattinen analyysi

Suoritustapa: loppukoe ja tehtävät

Keskeiset sisällöt
polynomifunktion derivaatta
polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen
polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen
graafisia ja numeerisia menetelmiä

N5 Tilastot ja todennäköisyys

Suoritustapa: tehtävät hyväksytty/hylätty

Keskeiset sisällöt
jatkuvien ja diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen
normaalijakauma ja jakauman normittaminen
kombinatoriikkaa
todennäköisyyden käsite
todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä

N6 Matemaattisia malleja II

Suoritustapa: loppukoe ja tehtävät

Keskeiset sisällöt
kahden muuttujan lineaariset yhtälöt
lineaarisen yhtälöparin ratkaiseminen
kahden muuttujan epäyhtälön graafinen ratkaiseminen
lineaarinen optimointi
lukujono
aritmeettinen ja geometrinen jono ja summa

Syventävät kurssit N7-N8

N7 Talousmatematiikka

Kurssien sisältö ja suoritustapa sovitaan opiskelijoiden kanssa.

Keskeiset sisällöt

indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla

N8 Matemaattisia malleja III

Keskeiset sisällöt

trigonometrinen funktioiden määrittely yksikköympyrän avulla
radiaani

tyyppiä $f(x) = a$ olevien trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen

muotoa $f(x) = A \sin(bx)$ olevien funktioiden kuvaajat jaksollisten ilmiöiden mallintajina

vektorin käsite ja vektoreiden peruslaskutoimitusten periaatteet

koordinaatiston vektoreiden komponenttiesitys ja skalaaritulo

kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteiden ja kulmien tutkiminen vektoreiden avulla

N9 Kertaus

Harjoitellaan aikaisemmin opittua ja käydään joitakin aikaisempia kokeita ja yo-kirjoitustehtäviä läpi.

MATEMATIIKKA PITKÄ OPPIMÄÄRÄ M

Matematiikan yleistavoite on antaa opiskelijalle arkielämässä tarvittavat matemaattiset tiedot ja taidot ja valmiudet ymmärtää tilanteen mahdollisuuksia ja rajoituksia. Laajan matematiikan tavoite on antaa perusteelliset pohjatiedot matematiikan rakenteesta, teorianmuodostuksesta sekä käsityksestä matematiikan merkityksestä ja soveltamismahdollisuuksista tieteessä ja tekniikassa.

Jatko-opintokelpoisuus tähtää usein luonnontieteelliselle tai teknisille aloille.

Pakolliset kurssit M1-10 ja valinnaiset kurssit M11-16

Suoritetaan Oriveden lukiossa.

Oppikirja: Pitkä matematiikka sarja, WSOY, ks. lähemmin Oriveden lukion oppikirjat.

USKONTO U

Evangelisluterilainen uskonto

Kirjoittajalukiossa on mahdollisuus opiskella evankelis-luterilaista uskontoa seuraavasti. Uskonnon opetuksen tavoitteen on laajentaa hänen yleissivistystään kehittämällä uskonnolliseen kulttuurin ja symbolien lukutaitoa sekä auttaa opiskelijaa omaksumaan omaa henkistä kasvua tukevia arvoja ja tietoja sekä ymmärtämään katsomuksellista erilaisuutta.

Pakolliset kurssit

UE1 Uskonnon luonne ja merkitys

Suoritustapa: Oppituntityöskentely, tentti sekä kirjallinen/suullinen tehtävä

Kurssilla tutustutaan uskontoon ilmiönä sekä Raamattuun pyhäkirjallisuuden edustajana. Tavoitteena on ymmärtää uskonnon yleismaailmallisen luonteen ja vaikutuksen kulttuuriin sekä oppia tuntemaan Raamatun syntyhistorian ja tutkimuksen pääpiirteet sekä Raamatun vaikutuksen länsimaiseen kulttuuriin.

Sisältö:

- uskonnon määrittely ja tutkiminen, uskonnon kieli
- uskonnon ominaispiirteet
- uskonto yksilön ja yhteisön elämässä
- Raamatun vaikutus maailmankuvaan ja kulttuuriin
- Raamatun synty ja sisältö sekä tutkimus- ja tulkintatavat

Syventävät kurssit

UE2 Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta

Suoritustapa: Oppituntityöskentely, tentti ja kirjallinen/suullinen tehtävä

Kurssilla perehdytään kristillisen kirkon muotoutumiseen, leviämiseen ja vaikutukseen ympäristöönsä eri aikoina. Tavoitteena on oppia ymmärtämään, miten kristinuskon opin muovautuminen ja jumalanpalveluselämän kehitys ovat heijastuneet kulttuuriin ja yhteiskunnan ja uskonnon välisen vuorovaikutukseen eri aikoina sekä hahmottaa kristinuskon ilmeneminen erilaisina kirkkokuntina eri puolella maailmaa.

Sisältö:

- kristillisen kirkon synty
- alkukirkosta idän ja lännen kirkon eroon
- lännen kirkko keskiajalla
- idän kirkon kehitys
- reformaatio ja kirkkojen kehitys uudella ajalla
- nykyinen kristikunta ja kirkkojen rooli nykyajan maailmassa
- kirkkojen ja uskontojen vuoropuhelu

UE3 Ihmisen elämä ja etiikka

Suoritustapa: Oppituntityöskentely, tentti sekä kirjallinen/suullinen tehtävä

Kurssilla perehdytään eettiseen kysymyksenasetteluun ja elämänkysymysten eettiseen pohdintaan ja se antaa käsitteellisiä välineitä eettisten kysymysten tarkasteluun. Tavoitteena on, että opiskelija huomaa tekevänsä päivittäin moraalaisia valintoja ja tietää olevansa vastuussa ratkaisuistaan sekä saa käsityksen elämänkysymysten pohdinnasta Raamatussa ja tuntee kristillisen etiikan ja eri kirkkojen eettisten kannanottojen taustalla olevat perusteet.

Sisältö:

- ihmisen tärkeät elämänkysymykset: elämän tarkoitus, kärsimys ja kuolema
- kristillinen jumala- ja ihmiskäsitys
- ihmisen ja luonnon suhde
- kristillinen etiikka ja etiikan teoriat
- keskeisiä yksilö- ja yhteiskuntaeettisiä kysymyksiä

UE4 Uskontojen maailmat

Suoritustapa: Oppituntityöskentely, tentti sekä kirjallinen/suullinen tehtävä
Kurssilla tutustutaan maailmanuskontoihin ja niiden ominaispiirteisiin. Tavoitteena on oppia ymmärtämään uskontoihin liittyvää sisäistä monimuotoisuutta ja uskontojen vaikutusta ajatteluun, kulttuuriin ja yhteiskuntaan, sekä uskonnoissa ilmenevien ihmiselämän peruskysymysten samankaltaisuutta. Tavoitteena on myös oppia arvostamaan muiden kulttuurien uskonnollista perinnettä.

Sisältö:

Käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoja, juutalaisuutta ja islamia alla olevien teemojen näkökulmasta:

- uskontojen syntyhistoria, levinneisyys ja kannattajamäärät
- uskontojen pyhät kirjat ja oppi
- uskontojen eettiset ohjeet
- uskontojen myytit ja riitit
- uskontojen suuntauksat ja tulkinnat
- uskonnot ja taide
- uskonnot ja yhteiskunta

UE5 Mihin suomalainen usko?

Suoritustapa: Oppituntityöskentely, tentti sekä kirjallinen/suullinen tehtävä
Kurssilla tutustutaan uskonnon ilmenemismuotoihin Suomessa muinaissuomalaisesta uskonosta nykypäivän uskonnollisuuteen. Tavoitteena on oppia ymmärtämään uskonnollisista ja maailmankatsomuksellisista kysymyksistä käytävää keskustelua ja sen taustatekijöitä ja oppia jäsentämään Suomessa toimivien uskonnollisten yhteisöjen kenttää: liikkeiden opillisia korostuksia ja toimintaa.

Sisältö:

- muinaissuomalainen uskonto
- Suomen kirkkohistorian yleislinjat
- luterilainen kirkko ja muut kristilliset kirkot nykypäivän Suomessa
- ei-kristilliset yhteisöt Suomessa
- kristinuskon vaikutus suomalaiseen kulttuuriin ja yhteiskuntaan

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO ET

ET:n opiskelu toteutetaan yhdessä Oriveden lukion kanssa ja edellyttää riittävän suurta ryhmää. ET1:n opiskelu on mahdollista soveltuvin osin myös yhdistettynä uskonnon kurssiin UE3. Luokkaopetuksen lisäksi opiskelijat suorittavat ohjattuja tehtäviä virtuaalisessa Moodle-oppimisympäristössä.

ET1 Hyvä elämä

Suoritustapa: Moodle oppimisympäristössä itsenäisesti suoritettava kurssi

Kurssilla pohditaan, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää.

- peruskäsitteet: elämänkatsomus, elämänkatsomustieto, hyvä elämä, minuus, identiteetti
- hyvä elämä: ihmisen perustarpeita, maallisia ja uskonnollisia hyvän elämän malleja
- ihmisen yksilöllisen olemassaolon peruskysymykset: vapaa tahto ja valinnat, syntymä ja kuolema, optimismi, pessimismi ja realismi
- elämänhallinnan keinot: yksilön mahdollisuudet vaikuttaa omaan elämäänsä, perimän ja ympäristön merkitys
- identiteetin muodostaminen ihmisen elämänkaaren aikana sekä eettiset valinnat eri elämäntilanteissa
- yksilöllinen elämä ennen sekä nykyisessä monien mahdollisuuksien yhteiskunnassa
- hyveitä ja paheita koskevia käsityksiä ennen ja nyt sekä niiden suhde elämäntapoihin ja tottumuksiin

Syventävät kurssit

Suoritustapa: Syventävät kurssit toteutetaan tarvittaessa ohjattuna itseopiskeluna Moodle-oppimisympäristössä

ET 2 Maailmankuva

Suoritustapa: Moodle oppimisympäristössä itsenäisesti suoritettava kurssi

Keskeiset sisällöt

- Maailmankuvan, maailmankatsomuksen ja elämäkatsomuksen käsitteet ja niiden keskinäinen suhde
- Maailmankuvan rakenne ja ydinalueet: käsityksiä ihmisestä, yhteiskunnasta, kulttuurista ja luonnosta sekä todellisuuden rakenteesta
- Maalliset ja uskonnolliset katsomukset maailmankuvan perustana: tieteiden, näennäistieteiden ja uskontojen rajankäynti
- Koulu, media ja taide maailmankuvaa luovina ja välittävinä instituutioina
- Länsimaisen maailmankuvan murrokset ja mullistajat
- Kokemusten, arkikäsitysten ja uskomusten synty ja tiedollinen luotettavuus

ET3 Yksilö ja yhteisö

Suoritustapa: Moodle oppimisympäristössä itsenäisesti suoritettava kurssi

Keskeiset sisällöt

- Ihminen sosiaalisena olentona, yksilöiden vuorovaikutus ja yhteisöllisyys, yksityinen ja julkinen
- vallan käsite, vallan muodot ja valtasuhteet sekä erilaiset vaikuttamiskeinot
- Teorioita yhteiskunnan rakenteesta ja muutoksesta
- Hyvän kansalaisen kriteerit suomalaisena, eurooppalaisena ja maailmankansalaisena
- Ihmisoikeudet ja niiden historia
- Poliittiset ihanteet, ideologiat, utopiat ja demokratian muodot
- Oikeudenmukaisuus yhteiskunnallisena, maailmanlaajuisena ja ekologisena kysymyksenä

ET4 Kulttuuriperintö ja identiteetti

Suoritetaan tenttimällä itsenäisesti.

Kurssilla pohditaan kulttuuriperintöä hyvän elämän lähtökohtana ja hyvän elämän mittana sekä toisaalta jatkuvasti kehittyvänä ja muuttavana ilmiönä. Kurssilla perehdytään sekä maailman että suomalaisen nyky-yhteiskunnan monikulttuurisuuteen.

- kulttuurin käsite ja merkitys ennen ja nyt
- identiteetti, etnisuus ja kulttuuriperintö
- saamelaiset, suomalaiset ja eurooppalaiset kulttuuripiirteet ja niiden nykyinen merkitys
- kulttuurien ja sivilisaatioiden vuorovaikutus
- etninen ja kulttuurinen moninaisuus Suomessa ja maailmassa
- elämä monikulttuurisessa yhteiskunnassa
- etnosentrisuus sekä rasmin ja suvaitsevaisuuden historiaa

ET5 Maailman selittäminen katsomusperinteissä

Suoritetaan tenttimällä itsenäisesti.

Kurssilla pohditaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja katsomuksellisissa perinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimukseen.

- maailman myyttinen selittäminen ennen ja nyt
- uskonnon ja uskonnollisuuden olemus
- uskontokritiikki: sosiologinen, moraalinen, antropologinen ja psykologinen
- ateismi ja agnostismi
- sekulaarin humanismin ja vapaa-ajattelun historiaa ja nykysuuntauksia
- humanismi ja kristinusko länsimaiden katsomuksellisina perusvirtauksina

HISTORIA H

Historian opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää nykyhetken historiallisen kehityksen tuloksena ja tulevaisuuden lähtökohtana ja saa rakennetuksi historiatietoisuuttaan
- oppii laajoja historiallisia kehityslinjoja ja kokonaisuuksia ja eri aikakausiin liittyviä poliittis-hallinnollisia ja yhteiskunnallis-taloudellisia sekä kulttuurisia rakenteita sekä ymmärtää historiallisia ja yhteiskunnallisia ilmiöitä taustatekijöineen ja kehityskulkuineen niiden omista lähtökohdista katsottuna
- saa valmiuksia menneisyyttä koskevien tietojen etsimiseen ja esittämiseen lähdeaineiston pohjalta ja pystyy arvioimaan tietoaineksen luotettavuutta
- saa aineksia humanismiin perustuvan maailmankuvan luomiseen

Arviointi:

Oppimisen arvioinnin perusteena on oppisisältöjen keskeisten asioiden hallinta ja niiden esittäminen jäsentyneinä kokonaisuuksina. Kurssien arvioinnissa otetaan kokeen lisäksi huomioon aktiivisuus tunneilla, annettujen tehtävien teko ja kirjoitelma.

Pakolliset kurssit

H1 Ihminen, ympäristö ja kulttuuri

Kurssi pähkinänkuoressa: maailmanhistoriaa alkuvaiheista 1800-luvun alkuun (perustana kaikille myöhemmille historian kursseille ja aihepiireiltään ennen kaikkea kurssille H2).

Suoritustapa: luennot, loppukoe ja kirjoitelma

Kurssin keskeiset asiasisällöt:

- lyhyt johdatus historiaan: mitä historia on ja miksi sitä opiskellaan?
- katsaus ihmisen kehityshistoriaan ja pitkäaikaiseen pyyntikulttuuriin
- maanviljelyn ja suurten jokilaaksokulttuureiden syntyminen ja kehittyminen; järjestäytyneen yhteiskunnan luominen: hallinto ja yhteiskuntaluokat
- antiikin maailman (Kreikka ja Rooma) poliittis-hallinnolliset ja yhteiskunnallis-taloudelliset rakenteet ja kehitysvaiheet
- keskiajan feodaalinen yhteiskunta- ja talousjärjestelmä; kaupungit ja kaupankäynti; katsaus aikakauden valtiolliseen kehitykseen
- uusi aika: löytöretket ja siirtomaiden perustaminen; itsevaltiut hallinnollisena ja merkantilismi taloudellisena järjestelmänä; Ranskan suuri vallankumous kansanvallan asteittaisen kehityksen alkuna; katsaus aikakauden valtiolliseen kehitykseen
- teollinen vallankumous: taustatekijät ja edellytykset, kehitysvaiheet ja seuraukset

H2 Eurooppalainen ihminen

Kurssi pähkinänkuoressa: kulttuurihistoriaa antiikista nykypäiviin

Suoritustapa: luennot, ryhmätyöt, loppukoe ja kirjoitelma

Kurssin keskeiset asiasisällöt:

- helleninen, hellenistinen ja roomalainen kulttuuri
- keskiajan henkinen ja aineellinen kulttuuri: skolastiikka, romantiikka ja gotiikka
- renessanssi: uusi ihmiskäsitys, antiikin ihanteista yksilöllisiin ja luoviin saavutuksiin
- uuden ajan alun tähtitieteellisen maailmankuvan muuttuminen
- barokki, rokokoo ja (uus)klassismi taidesuuntauksina
- valistus ja sen vaikutus valtio-opilliseen ja yhteiskunnalliseen ajatteluun
- industrialismin ajan kulttuuri: romantiikka, realismi, impressionismi ja muut modernin taiteen suuntauksat; luonnontieteiden vahva kehitys (mm. fysiikka ja biologia)

H3 Kansainväliset suhteet

Kurssi pähkinänkuoressa: maailmanhistoriaa 1800-luvulta nykypäiviin (jatkoa H4:lle)

Suoritustapa: luennot, loppukoe ja kirjoitelma

Kurssin keskeiset asiasällöt:

- uusien aatteiden ja kansanvallan kehittyminen 1800-luvun Euroopassa
- nationalismi Euroopassa ja muualla maailmassa: siirtomaapolitiikka (imperialismi)
- I maailmansota: taustatekijät, tapahtumat ja rauhansopimus
- maailmansotien välisen ajan kehitys etenkin Neuvostoliitossa ja Yhdysvalloissa
- kansallissosialistinen Saksa; demokratiat kontra diktatuurit
- II maailmansota: tie sotaan, tapahtumat ja seuraukset
- kylmän sodan synty, kehitysvaiheet ja päättyminen sekä uuden maailmanpoliittisen tilanteen synty
- pääpiirteet merkittävimpien valtioiden ja valtioryhmittymien (USA, NL-Venäjä, EU) sekä eri maanosien kehityslinjoista toisesta maailmansodasta nykypäiviin (mm. globalisaatio)

H4 Suomen historian käännekohtia

Kurssi pähkinänkuoressa: Suomen historiaa 1800-luvun alusta nykypäiviin

Suoritustapa: luennot, loppukoe ja kirjoitelma

Kurssin keskeiset asiasällöt:

- lyhyt katsaus Suomen historiaan esihistorialliselta ajalta 1800-luvun alkuun; Ruotsin vallan aika ja sen merkitys
- autonomian luominen Venäjän yhteydessä ja sen kehittyminen 1800-luvulla
- Suomen taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys 1800-luvulla: teollistuminen
- sortokaudet: tausta ja tapahtumat; eduskuntauudistus
- Suomen tie itsenäisyyteen
- sisällissota: taustakehitys, tapahtumat ja seuraukset; hallitusmuotokysymys
- Suomi maailmansotien välillä: äärisuuntauksista kohti kansallista eheytyä
- talvisota: tausta kytkettynä yleiseurooppalaiseen kehitykseen, tapahtumat ja rauhanteko
- jatkosota: välirauhan ajan kansainvälispoliittiset tapahtumat ja niiden vaikutukset suomalais-ten päätöksentekoon ja jatkosodan syntyyn, sodan vaiheet ja ratkaisevat torjuntavoitot, lopulliset rauhanehdot ja sodan seuraukset
- Suomen toisen maailmansodan jälkeisen ulkopoliittisen linjan (YYA-sopimuksesta Euroopan unioniin) ja sisäisen kehityksen (politiikka, yhteiskunta ja talous) pääpiirteet; kylmän sodan jälkeinen Suomen uusi asema EU-Euroopassa ja globalisoituneessa maailmassa

Syventävät kurssit

H5 Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan

Kurssi pähkinänkuoressa: Suomen historian kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalais-kulttuuriperintö

Suoritustapa: luennot, tehtävät, loppukoe, ekskursion-matka

Kurssin keskeiset asiasällöt:

- esihistorian aikakaudet (kivi-, pronssi- ja rautakausi)
- keskiajan vaiheet (Ruotsiin liittäminen, sääty-yhteiskunta)
- uuden ajan murrokset (perintökuninkuus ja uskonpuhdistus)
- suurvalta-aseman ja hallintouudistusten aikakausi
- säätyvallasta kustavilaiseen aikaan

HX Kertaus

Kerrataan aikaisemmin opittua ja käydään joitakin aikaisempia kokeita ja yo-kirjoitustehtäviä läpi.

YHTEISKUNTAOPPI Y

Yhteiskuntaopin opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee Suomen poliittisen järjestelmän ja yhteiskunnan perusrakenteen, ymmärtää taloudellisen toiminnan perusteet ja hallitsee kansalaisen oikeustietoon liittyvät keskeiset asiat
- on selvillä yhteiskunnallisista vaikutusmahdollisuuksista ja osaa myös käyttää niitä; tuntee työnteon ja yrittäjyyden merkityksen kansantaloudelle
- osaa arvioida yhteiskunnallista ja taloudellista tietoa, mikä auttaa suhtautumaan kriittisesti nykypäivän median tietovirtaan ja antaa aineksia ottaa kantaa esiin tuleviin poliittisiin, yhteiskunnallisiin, sosiaalisiin ja taloudellisiin kysymyksiin ja ongelmiin

- antaa valmiuksia demokratiaa arvostavan maailmankuvan luomiseen ja toimintaan vastuullisena kansalaisena

Arviointi:

Yhteiskuntaopin oppimisen arvioinnissa kiinnitetään huomiota kurssien asiasisältöjen hallintaan ja opiskelijan valmiuteen ilmaista tietonsa jäsentyneesti. Kokeen lisäksi arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan aktiivisuus tuntityöskentelyssä ja annettujen tehtävien suorittaminen.

Huom. Niiden, jotka aikovat kirjoittaa yhteiskuntaopin ylioppilaskirjoitusten ainereaalissa on syytä suorittaa ainakin taloustieto (Y2) ja lakitieto (Y3), miksei myös EU- kurssi (Y4).

Pakollinen kurssi

Y1 Yhteiskuntatieto

Kurssi pähkinänkuoressa: Suomen poliittinen ja yhteiskunnallinen järjestelmä

Suoritustapa: luennot, tehtävät ja loppukoe

Kurssin keskeiset asiasisällöt:

- kansanvallan perusteet Suomessa: perustuslaki ja siihen sisältyvät perusoikeudet ja kansalaisvelvollisuudet; demokraattisen vallankäytön perusteet
- suomalaisen hyvinvointivaltion ja sosiaaliturvan perusteet
- puolueiden, etujärjestöjen ja kansalaistoiminnan merkitys demokratian toteutuksessa
- Suomessa pidettävät vaalit ja ehdokkaiden läpimeneminen (ns. vaalimatematiikka)
- Suomen keskeisimmät valtioelimet ja niiden asema ja tehtävät valtionhallinnon päätöksentekojärjestelmässä: eduskunta (valiokunnat ja täysistunnot, lain säätämisen vaiheet), hallitusministeriöineen (asioiden valmistelu ja valvonta) ja tasavallan presidentti (vallan käyttö yhdessä hallituksen kanssa)
- katsaus valtion alue- ja paikallishallintoon
- kunnallinen itsehallinto Suomessa: kuntien palvelutehtävät, palveluiden tuottamistavat ja rahoitus, kunnalliset toimielimet ja päätöksenteko, kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet
- suomalaisen tuomioistuinjärjestelmän rakenne ja toiminta
- katsaus EU:n rakenteeseen ja päätöksentekojärjestelmään ja sen merkitykseen Suomen lainsäädännössä

Syventävät kurssit Y2-4

Y2 Taloustieto

Kurssi pähkinänkuoressa: talouselämän perusrakenteet ja -toiminnot

Suoritustapa: luennot, tehtävät ja loppukoe

Kurssin keskeiset asiasisällöt:

- taloudellisen toiminnan peruskäsitteet: tuotannontekijät, hyödykkeet, kysyntä ja tarjonta
- taloudellisen kasvun perustekijät ja mittarit: infrastruktuuri, investoinnit, teknologia ja tuotekehitys, bruttokansantuote (BKT); elämänlaadun tekijät ja hyvinvoinnin edellytykset
- yritystoiminnan perusteet: yritysmuodot (mm. osakeyhtiö), rahoitus ja kannattavuus
- rahoitusmarkkinoiden toiminta ja välineet: rahamarkkinat (sijoitustodistukset) ja pääoma markkinat (osakkeet, debentuurit ja obligaatiot); pörssiosakkeiden ja muiden arvopapereiden kurssikehityksen tarkastelua
- Euroopan keskuspankki (EKP) rahapolitiikan harjoittajana ja EKP:n keinot vaikuttaa yleiseen korkotasoon (ohjauskorolla ja markkinaoperaatioilla)
- ulkomaankaupan merkitys Suomen taloudelle ja siinä käytettävät taseet
- julkisten taloustoimijoiden tulot ja menot; välittömät ja välilliset verot
- kansantalouden suhdanteet ja niiden ominaispiirteet sekä talouspolitiikan (finanssi- ja rahapolitiikassa) toimijoiden toimenpiteet eri suhdannetilanteissa
- inflaation ja työttömyyden eri lajit ja niiden torjuntakeinot

Y3 Kansalaisen lakitieto

Kurssi pähkinänkuoressa: lakitietoa arkipäivän elämäntilanteisiin

Suoritustapa: luennot, harjoitustehtävien suorittaminen ja loppukoe

Kurssin keskeiset asiasisällöt:

- oikeussubjektit ja oikeustoimikelpoisuus; sopimuksen sitovuus
- perheoikeus: avio-oikeus ja avioehto, ero ja omaisuuden ositus, lasten asema ja huoltajuus erotilanteessa, isyyden määritelmä, avoliitto
- perintöoikeus: perunkirjoitus, perimysjärjestys, testamentti ja lakiosa, perinnönjako, ennakkoperintö, perintö- ja lahjavero
- tavaran ja palvelusten kauppa ja kuluttajaa suojaavat säännökset, koti- ja etämyynti ja osamaksukauppa
- asunto- ja kiinteistökauppa ja niissä huomioon otettavat seikat ja tärkeät asiakirjat
- vuokrasopimus ja siinä vallitsevat säännöt (irtisanominen ja purkaminen)
- velan eri muodot ja velan vakuudet (takaus ja pantti), pääpiirteet saatavan perimisestä (mm. ulosotto), konkurssista ja velkajärjestelystä
- työsopimus ja siinä vallitsevat säännöt (irtisanominen ja purkaminen)
- vahingonkorvausvastuu, rikoksen määritelmät ja oikeudenkäyntiprosessin vaiheet
- lyhyt katsaus kansalaisen oikeusasemaan hallinnollisessa päätöksenteossa, yritys- ja yhdistystoimintaan ja jokamiehen oikeuksiin

Y4 Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni

Kurssi pähkinänkuoressa: Euroopan unioni ja sen merkitys suomalaisille

Suoritustapa: ryhmätyöt, harjoitustehtävät ja luennot

Kurssin keskeiset asiasisällöt:

- Euroopan unionin historialliset kehitysvaiheet
- Euroopan unionin päätöksentekojärjestelmä ja suomalaisten osuus siinä; laajentumisen ja uuden perustuslain tuomat muutokset EU:n hallinnossa
- Euroopan unioni taloudellisena ja (sotilas)poliittisena järjestönä ja näiden tekijöiden merkitys Suomen taloudelliseen tilanteeseen ja turvallisuuspoliittiseen asemaan
- EU:n merkitys jäsenvaltioiden aluekehityksen tukijana
- jäsenvaltioiden kansalaisten asema ja oikeudet EU:ssa: opiskelu, työnteko ym.

YX Kertaus

Kerrataan aikaisemmin opittua ja käydään joitakin aikaisempia kokeita ja yo-kirjoitustehtäviä läpi.

FILOSOFIA FI

Kaikilla kursseilla pyritään siihen, että opiskelija:

- oppii käyttämään käsitteitä selkeästi ja perustelevaan näkökantansa
- oppii hahmottamaan ja arvioimaan tiedollisia ja arvoihin liittyviä ongelmia ja niiden vaihtoehtoisia ratkaisuja
- oppii hallitsemaan yleissivistävät perustiedot filosofisesta ajatteluperinteestä

Oppimisen menetelminä ovat: lukeminen, kirjoittaminen, puhuminen, kuunteleminen, keskustelu. Mahdollisuus suorittaa filosofian approbatur tai osia siitä avoimeen korkeakouluun

Pakolliset kurssit FI1

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Suoritustapa: kirjallinen loppukoe/tehtävät

Pohditaan filosofian yleistä luonnetta, erityispiirteitä ja menetelmiä. Esitellään alustavasti filosofian keskeisiä osa-alueita eli metafysiikkaa, tietoteoriaa, tieteenfilosofiaa, logiikkaa, sekä etiikan yhteiskuntafilosofiaa ja filosofian ihmistutkimusta.

Syventävät kurssit FI2-5

FI2 Filosofinen etiikka

Suoritustapa: kirjallinen loppukoe/tehtävät

Pohditaan etiikan ja moraalin käsitteitä, erilaisia moraalifilosofisia teorioita ja moraalisten ongelmien luonnetta, arvojen ja normien luonnetta, hyvän ja pahan käsitettä, oikeudenmukaisuutta sekä etiikan soveltamisen kysymyksiä.

FI3 Tiedon ja todellisuuden filosofia

Suoritustapa: kirjallinen loppukoe/tehtävät

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija hahmottaa, mitä tieto ja tietäminen ovat filosofiassa, tieteessä ja arkielämässä. Hän osaa arvioida, minkälaisia kuvia todellisuuden perusrakenteesta muodostuu filosofiassa, tieteessä ja katsomuksissa. Lisäksi hän osaa eritellä ja arvioida kriittisesti tiedollisia uskomuksia ja väitteitä sekä hahmottaa tieteellisen tutkimuksen ja päättelyn luonnetta.

FI4 Yhteiskuntafilosofia

Suoritustapa: kirjallinen loppukoe/tehtävät

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija perehtyy yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja suuntauksiin. Hän oppii hahmottamaan yhteiskunnan luonnetta ja sen keskeisten instituutioiden toimintaa ja osaa arvioida yhteiskunnallisen järjestyksen oikeutusta. Opiskelija oppii jäsentämään yhteiskunnan ja yksilön suhdetta sekä yhteiskunnallista ja poliittista toimintaa.

FI5 Estetiikka

Suoritustapa: sovitaan kurssilla

Pohditaan taiteen ja kauneuden käsitettä, taiteen arvottamisen ja kritiikin ongelmia, esteettisen havainnon ja kokemuksen luonnetta sekä estetiikan uusia sovellutuksia, esimerkiksi ympäristöestetiikkaa. Kurssi toteutetaan yhdessä taidelinjojen opiskelijoiden kanssa.

FYSIIKKA FY

Fysiikan tavoitteena on tutustuttaa opiskelija jäsentämään luonnontieteitä sillä tavalla kuin fysiikan tutkimat aineellisen maailman lainalaisuudet sitä hahmottavat. Fysiikan opetuksen tarkoitus on tukea opiskelijan kykyä ja valmiuksia osallistua ympäristön ja eri luonnonilmiöiden havainnointiin ja tutkimukseen sekä antaa valmiuksia yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Pakolliset kurssit FY1

FY1 Fysiikka luonnontieteenä

Suoritustapa: kirjallinen loppukoe/tehtävät

Kurssi tutustuttaa opiskelijan fysiikkaan luonnontieteenä. Kurssilla painotetaan liikettä ja voimien vuorovaikutusta. Erityisesti pohditaan ainetta ja säteilyä maailmankaikkeudessa sekä ihmisen ja kosmoksen olemusta.

Syventävät kurssit FY2- 8

Suoritetaan Oriveden lukiossa.

KEMIA K

Kemian opiskelun tavoitteena on antaa opiskelijalle ymmärrystä aineen rakenteesta, kemiallisista ominaisuuksista, muutoksista ja reaktioista. Opiskelijalle syntyy kyky ymmärtää kemian näkökulmasta luonnon tila ja muutoksiin vaikuttavat tekijät. Opiskelija saa riittävät valmiudet tiedon hankintaan, käsittelyyn ja esittämiseen ja saa valmiudet itsenäiseen opiskeluun ja jatko-opintoihin.

Pakolliset kurssit 1

K1 Ihmisen ja elinympäristön kemia

Suoritustapa: kirjallinen loppukoe/tehtävät

Keskeiset sisällöt

- Kemia ympäristön tutkimuksessa, päästöjen vähentämisessä ja haitallisten ympäristövaikutusten torjunnassa
- Orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happiyhdisteitä, orgaanisia typpiyhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia ja sovelluksia
- Orgaanisissa yhdisteissä esiintyvät sidokset sekä poolisuus
- Erilaiset seokset, ainemäärä, pitoisuus
- Orgaanisten yhdisteiden hapettumis- ja pelkistymisreaktioita sekä protoninsiirtoreaktioita

Syventävät kurssit 2- 4

Suoritetaan Oriveden lukiossa.

BIOLOGIA B

Biologian kaksi yhteistä ja kolme valinnaista kurssia etsivät näkemystä elämän jatkumiseen ja kehittymiseen muuttuvalla maapallollamme. Yhdessä tietoa hakien, kokien ja havainnoiden sekä kokeillen tutustumme ihmiseen osana eliökuntaa, maapalloon elinympäristönä ja siihen, miten vaikutamme ympäristöömme. Samalla valmistaudumme biologisen tiedon soveltamiseen ympäristönsuojelussa, kirjoituksissa, pääsykokeissa ja oman ymmärryksen lisäämisessä. Halkkaat saavat eväitä myös opiskelupaikan valintaan ja muihin henkilökohtaisiin projekteihin.

Pakolliset kurssit B1-2

B1 Eliömaailma

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa)

Aloitamme biologian opiskelun tutustumalla elämän tunnusmerkkeihin ja perusedellytyksiin sekä biologiaan tieteenalana. Pohdimme luonnon monimuotoisuuden ilmenemistä ja merkitystä geneettisellä tasolla, lajiston tasolla sekä ekosysteemien tasolla. Tutustumme evoluutioon ja selvittelimme muuntelun, sopeutumisen ja lajien välisten suhteiden merkitystä elämän kehittymisessä. Jäsentelemme nykyisen eliökunnan rakennetta ja pääryhmiä. Lisäksi tutustumme ekosysteemin keskeisiin toimintaperiaatteisiin – siihen miten luonto toimii.

B2 Solu ja perinnöllisyys

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa)

Jatkamme biologian opiskelua tutustumalla erilaisiin soluihin ja kurkistamalla solujen sisään niiden rakenteisiin ja toimintaan. Tarkastelemme myös nykyistä evolutiivista käsitystä solujen ja niiden rakenteiden kehittymisestä. Perehdymme solujen energiatalouden prosesseihin: yhteyttämiseen ja soluhengitykseen sekä niiden merkitykseen elämän kannalta. Pohdimme, miten solun rakenne ja toiminta on kytköksissä koko yksilön toimintaan. Käymme läpi solujen lisääntymisen ja sulusolujen muodostumisen. Tutustumme geneettisen informaation rakentamiseen ja periytymiseen sekä geenien soluja ohjaavaan toimintaan. Opiskelemme risteytystehtävien avulla perinnöllisyyden lainalaisuuksia. Lisäksi tutustumme solututkimukseen ja sen merkitykseen.

Syventävät kurssit B3- 5

B3 Ympäristöekologia

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa).

Ensimmäisellä syventävällä kurssilla pohdimme ihmisen toiminnan vaikutusta elolliseen luontoon. Tutustumme ekologisiin peruskäsitteisiin ja ekologiseen tutkimukseen. Perehdymme erilaisiin ekologisiin ympäristöongelmiin, niiden syihin, seurauksiin ja ratkaisumahdollisuuksiin. Kauhistelemme luonnon monimuotoisuuden vähenemistä maapallollamme sekä elinympäristöjen ja eliöiden uhanalaisuutta. Pohdimme erilaisten suojelutoimenpiteiden käyttöä sekä luonnon monimuotoisuuden merkitystä ihmiskunnan tulevaisuudelle. Perehdymme myös suomalaisten ekosysteemien erityispiirteisiin ja haavoittuvuuteen. Mietimme, millaisia vaikutuksia omalla toiminnallamme ja omilla valinnoillamme on ympäristöömme. Tarkoituksena on, että oppisimme ymmärtämään oman vastuumme ja toimimaan kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti.

B4 Ihmisen biologia

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa).

Tällä kurssilla perehdymme oman kehomme rakenteeseen ja toimintaan. Tutustumme erilaisiin kudoksiin, elimiin ja elimistöihin sekä kemiallisen tasapainomme säätelyyn. Käymme läpi ihmisen elämänkaaren sukusolujen synnystä, hedelmöityksestä, raskausajasta ja syntymästä aina elämän päättymiseen asti. Perehdymme elämänkaaren varrella tapahtuviin fysiologisiin muutoksiin, kuten sukupuoliseen kehitykseen. Käsittelemme elintoimintojen säätelyä: hermoston toimintaa, aisteja ja hormonaalista viestintää. Lisäksi tutustumme elimistömme puolustusjärjestelmään ja sairauksien syntymekanismeihin sekä käsittelemme terveytemme vaikuttavia erilaisia tekijöitä.

B5 Bioteknologia

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa).

Pienelle ryhmälle opetus tapahtuu osittain verkossa.

Tämä kurssi perehdyttää meidät nykypäivän biologian ehkä merkittävimpiin sovellusalaan eli bioteknologiaan. Ensin tarkennamme tietoja solujen hienorakenteesta, solujen välisestä viestinnästä, geenien rakenteesta ja toiminnasta, proteiinien valmistuksesta ja mutaatioista. Tutustumme bakteerien ja virusten rakenteeseen, toimintaan ja lisääntymiseen. Käymme läpi erilaisia geeniteknologian tutkimusmenetelmiä, kuten geenien etsintä- ja tunnistusmenetelmiä ja siirtämistä eliöstä toiseen. Tutustumme bioteknologian käyttöön eri biotieteissä ja teollisuudessa. Ja pohdimme tietenkin bioteknologian kehittymisen luomia mahdollisuuksia, uhkatekijöitä ja eettisiä ongelmia.

BX Kertaus

Kertauskurssilla kertaamme koko biologian oppimäärän. Tarkastelemme reaalikokeen biologian kysymysten sijoittumista kursseittain ja erilaisia kysymyksenasetteluja sekä harjoitteleme vastaamistekniikkaa erilaisiin kysymystyyppeihin. Kurssia suositellaan reaalin biologian kysymyksiin vastaaville. Kurssilla voi myös myötä korottaa aineen kokonaisarvosanaa.

MAANTIETO G

Maantieteen lukion kurssien tavoitteena on hahmottaa maapalloa ympärillämme; millaisessa ympäristössä ja miten elävät eri maanosien ihmiset, miten luonnon erilaiset olosuhteet muovaavat elonkehää. Yhdessä etsimme vastauksia sellaisiin kysymyksiin kuten: Miten maapallo toimii? Miksi sataa, tuulee, salamoi? Mikä siirtää vuoria? Miten maapallon muutokset määräävät ihmiseloa, ja miten ihminen puolestaan muuttaa ympäristöään? Pyrimme näkemään maan myös laajemmassa ympäristössään - avaruuden kummajaisena ... Vai onko se sitä? Tiedon sovellettavuus ja hyödyllisyys ympäristömme ymmärtämisen sekä mahdollisen jatkokoulutuksen kannalta on eräs perusperiaate kursseilla. "Oppimiseen ei ole muuta alkua kuin ihmettely." –Platon-

Pakollinen kurssi

G1 Sininen planeetta

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti

Ensimmäisellä maantieteen kurssilla tutustumme luonnonmaantieteeseen ja siihen liittyviin peruskäsitteisiin ja tutkimusmenetelmiin. Perehdymme aurinkokuntaamme ja sen syntyyn sekä maapallomme planetaarisiin liikkeisiin ja niistä aiheutuviin ilmiöihin. Tutustumme ilmakehämme rakenteeseen, tuulien syntyyn, veden kiertokulkuun, sateisiin ja meriveden liikkeisiin. Kertaamme lämpö- ja ilmastovyöhykkeet, ennustelemme säätiloja ja pohdimme ilmaston muutokseen liittyviä tulevaisuudenkuvia. Käymme läpi maapallon eri kasvillisuusvyöhykkeet ja selvittelemme ihmisen toiminnan edellytyksiä ja rajoituksia näillä vyöhykkeillä. Perehdymme myös maaperämme rakenteeseen ja maan pintaa ja luonnonmaisemaa muokkaaviin endogeenisiin ja eksogeenisiin prosesseihin. Lisäksi opettelemme tulkitsemaan kuvista ja kartoista luonnonmaisemien rakennetta, syntyä ja kehitystä.

Syventävät kurssit G2-5

G2 Yhteinen maailma

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa).

Maantieteen ensimmäisellä syventävällä kurssilla perehdymme kulttuurimaantieteeseen. Käsittelemme väestönkehitystä, ihmiskunnan huimaa väestönkasvua, asutusta ja sen sijoittumista, muuttoliikkeitä ja kaupungistumista. Tutustumme eri kulttuureihin ja niiden kehittymiseen vaikuttaneisiin tekijöihin. Luokittelemme luonnonvaroja ja tarkastelemme niiden vaikutusta ihmisen toimintaan eri alueilla. Pohdimme myös luonnonvarojen riittävyyttä ja niiden kestäväää käyttöä. Käymme läpi ravinnontuotantoon, teollisuuteen, energiantuotantoon ja liikenteeseen liittyviä tärkeitä asioita ja kestäväen kehityksen näkökohtia. Perehdymme ihmistoiminnan alueelliseen rakenteeseen ja tulkitsemme kulttuurimaisemia kuvien ja karttojen avulla. Lisäksi tutustumme aluesuunnitteluun, sen tavoitteisiin ja omiin vaikuttamiskeinoihimme suunnittelu- prosesseissa.

G3 Riskien maailma

Suoritustapa: Oppitunnit ja tentti (muista kurssin suoritustavoista sovitaan erikseen kurssin alkaessa)

Tällä kurssilla tutustumme erilaisiin luonnon ja ihmisen toimintaan sekä luonnon ja ihmisen vuorovaikutukseen liittyviin riskeihin, kuten maanjäristyksiin, väestönkasvuun, nälkään, sotiin, pakolaisuuteen, luonnonvarojen riittävyyteen, biodiversiteetin vähenemiseen ja eroosioon. Pohdimme riskien merkitystä ihmisille ja ympäristölle ja tutkimme erilaisten riskien sijoittumista maapallon eri alueille. Lisäksi pohdimme alueiden kehittyneisyyden ja riskiherkkyyden välistä suhdetta. Luemme lehdistä uusimpia uutisia erilaisista riskeistä ja sovellamme sitä oppimaamme. Tunnistamme keinoja varautua erilaisiin riskeihin, lieventää niitä tai ehkäistä niitä ennakoita. Kertaamme sen tosiasian, että voimme vaikuttaa omalla toiminnallamme maapallon tilaan ja ihmisten hyvinvointiin; ympäristöriskien pienentäminen ja estäminen edellyttää kestäväen kehityksen mukaista toimintaa.

G4 Aluetutkimus

Suoritustapa: Tutkielma

Maantieteen viimeisellä kurssilla sovellamme edellisillä kursseilla opittuja asioita ja teemme oman maantieteellisen aluetutkimuksen. Kurssin alussa tutustumme myös kartografian perusteisiin ja paikkatietojärjestelmiin. Opimme keräämään tiettyyn alueeseen liittyvää maantieteellistä tietoa erilaisista lähteistä, kuten kartoista ja tilastoista sekä medialähteistä. Tutkimusta tehdessä opimme visualisoimaan alueellista tietoa kartoiksi, diagrammeiksi ja kuviksi ja analysoimaan hankittua aineistoa. Samalla harjoittelemme tieteellisen kirjoittamisen periaatteita, kuten lähteiden kriittistä käyttöä, viittaustekniikkaa ja tekijänoikeuksien noudattamista.

G5 Kehitysmaantieto

Suoritustapa: Sovitaan yhdessä

Tällä kurssilla pohditaan kehityksen käsitettä ja maailman jakamista teollisuus- ja kehitysmaihin. Perehdytään mm. tapoihin mitata kehittyneisyyttä, kehitysmaita yhdistäviin ja erottaviin tekijöihin, maailmantalouteen, kehitysmaiden historiaan, erityispiirteisiin, ongelmiin ja kulttuurisiin sekä kehitysyhteistyöhön. Osallistujien kiinnostuksen mukaan voidaan painottaa esim. ympäristökysymyksiä, naisten asemaa kehitysmaissa tai maataloutta. Pohditaan koko kehitysmaakysymyksen merkitystä maailmankuvan ja arvojen kannalta. Kurssi järjestetään, mikäli kiinnostuneita on tarpeeksi.

GX Kertaus

Kertauskurssilla kertaamme koko maantiedon oppimäärän. Tarkastelemme reaalikokeen maantiedon kysymysten sijoittumista kurseittain ja erilaisia kysymyksenasetteluja sekä harjoitteleme vastaamistekniikkaa erilaisiin kysymystyyppeihin. Kurssia suositellaan reaalissa maantiedon kysymyksiin vastaaville. Kurssilla voi myös yrittää korottaa aineen kokonaisarvosanaa.

PSYKOLOGIA P

Suoritustapa: Kirjallinen loppukoe ja/tai kurssilla sovitut tehtävät

Psykologia tutkii ihmisen toimintaa ja toiminnan mieltä. Psykologia tarjoaa uusia ja tutkittuja näkökulmia arkielämän tilanteisiin ja tapahtumiin. Psykologian opiskelu luo mahdollisuuksia nähdä ilmiöiden taakse ja ohjaa kriittiseen ajatteluun.

"Älä tuomitse ennen kuin ymmärrät. Ja kun ymmärrät, et enää tuomitsekaan." -

Samuli Paronen -

Pakolliset kurssit P1

P1 Psykkinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus

Ensimmäisellä kurssilla tutustumme psykologiaan tieteenalana ja psykologiseen tutkimukseen. Perehdymme ihmisen toimintaa ohjaaviin psyykkisiin, biologisiin ja sosiaalisiin tekijöihin sekä erilaisiin tapoihin selittää ihmisen toimintaa. Tarkastelemme psykologian sovelluksia arkielämässä: Miten ajattelu ja tunteet vaikuttavat toimintaamme? Miten opimme? Mitä on vuorovaikutus? Miten toimimme ryhmän jäsenenä?

Valinnaiset kurssit P2-5

P2 Ihmisen psyykinen kehitys

Kehityspsykologia tutkii ihmisen kehitystä eri elämänvaiheissa vauvasta vaariin. Kurssilla tarkastelemme psyykkisen kehityksen eri osa-alueita (motorinen, kognitiivinen, psykososiaalinen) kehityspsykologien teorioiden sekä käytännön esimerkkien ja havaintojen avulla. Perehdymme erilaisiin kehitystekijöihin ja pohdimme, miten kehitykseen voidaan vaikuttaa esimerkiksi kasvatuksen keinoin. Kurssilla opitaan ymmärtämään paremmin niin omaa elämää kuin läheistemme kehitysvaiheita.

P3 Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet

Miten aivot rakentavat havaitsemamme maailman? Miten ylläpidämme keskittymiskykyä ja tarkkaavaisuutta? Miten muistamme ja unohtamme? Miksi nukumme? Kurssilla perehdymme ihmisen tiedonkäsittelyyn sekä kognitiivisten prosessien että hermostollisen toiminnan näkökulmasta. Lisäksi tutustumme kognitiivisen psykologian ja neuropsykologian tutkimukseen ja sovelluksiin tarkastelemalla mm. kognitiivisen toiminnan häiriöitä ja aivojen vaurioitumisen seurauksia.

P4 Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta

Miten tiedostetut ja tiedostamattomat motiivit, emootiot ja kognitiiviset toiminnat ohjaavat toimintaamme ja vaikuttavat hyvinvointiimme? Kurssilla tutustumme erilaisiin motivaatio- ja tunneteorioihin ja opimme havainnoimaan ja selittämään paremmin omaa ja muiden ihmisten toimintaa. Tutkimme taitavan ajattelun, älykkyyden ja luovuuden edellytyksiä yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

P5 Persoonallisuus ja mielenterveys

Kurssilla tarkastellaan erilaisia lähestymistapoja persoonallisuuteen, perehdytään keskeisiin persoonallisuuspsykologian käsitteisiin, kuten minuun ja identiteetti, ja tutustutaan persoonallisuuden tutkimusmenetelmiin. Lisäksi käsitellään psyykkisen hyvinvoinnin ja mielenterveyden kysymyksiä: Miten mielenterveyttä määritellään? Miksi mieli sairastuu ja miten mielenterveyden häiriöitä voidaan hoitaa? Miten voin ylläpitää omaa psyykkistä hyvinvointiani?

PX Kertaus

Kertauskurssilla valmistaudutaan reaalikokeeseen. Kertaamme psykologian oppimäärän tarkastelemalla aiempia reaaliokkysymyksiä ja niiden sijoittumista kurssien aihepiireihin. Perehdymme erilaisiin kysymyksenasetteluihin ja harjoittelemme vastaustekniikkaa.

VIERAAT B2 ja B3–KIELET/SAKSA, RANSKA, VENÄJÄ

Perusopetuksessa alkanut B2- ja lukiossa alkava B3-oppimäärä. Opetus Oriveden lukiolla.

Syventävät kurssit 1-9

1. Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää.

2. Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä erilaisia palveluita kuten pankki, posti, lääkäri, liikenne, majoitus- ja ateriointipalvelut. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumi

3. Vapaa-aika ja harrastukset

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta.

4. Meillä ja muualla

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla.

5. Ennen ja nyt

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla.

6. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat

Kurssin aihepiirit liittyvät opiskeluun ja työelämään sekä tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien töiden ja suunnitelmien kuvailua.

7. Kulttuuri

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva ja teatteri. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita.

8. Yhteinen maapallomme

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan ja maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

9. Tiede ja tekniikka

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista.

TAIDEAINEET

Opiskelija voi valita joko KU1 ja KU2 tai MU1 ja MU2 tai KU1tai2 ja MU1tai2 (yksi molempia)

KUVATAIDE KU

”Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella . . . kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi kurssi kumpaakin viimeksi mainittua ainetta. (Asetus 955, 9 § 5 momentti.)

Pakollinen/ pakolliset kurssit

KU1 Minä kuva ja kulttuuri

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee visuaalisen kulttuurin sisältöjä ja perusteita
- oppii ilmaisemaan itseään kuvataiteen keinoin ja tekemään omakohtaisia ratkaisuja
- oppii käyttämään taiteen käsitteistöä tarkastellessaan ja arvioidessaan omia, muiden opiskelijoiden, taiteen ja median kuvia
- oppii tarkastelemaan visuaalisen kulttuurin ilmiöitä kriittisesti ja tulkitsemaan niiden sisältöjä, muotoja ja merkityksiä yksilön ja yhteiskunnan kannalta sekä soveltamaan oppimaansa omassa työskentelyssään
- ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkityksen omassa elämässään ja yhteiskunnassa.

KU2 Ympäristö paikka ja tila

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii muotoilun ja arkkitehtuurin perusteita, ilmaisutapoja, materiaalituntemusta, estetiikkaa ja suunnitteluprosesseja
- oppii ympäristön suunnittelussa ja muotoilussa tekemään havaintoja eri näkökulmista, kuten esteettiseltä ja eettiseltä sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän kehityksen kannalta
- oppii tarkastelemaan ympäristöä luonnonvaraisena, rakennettuna, sosiaalisena ja psyykkisenä ilmiönä sekä kulttuurisena viestinä
- ymmärtää yhteisö- ja ympäristötaiteen merkityksen ympäristösuunnittelussa ja laajemmin visuaalisessa kulttuurissa.

KU3 Kuva, katse, sana - Lähtökohtia taideteoksen tulkintaan

Kuva-analyysin verkkokurssin (etäopiston suunnittelema), materiaalimaksu 10€. Kurssi arvostellaan numeroarvosteluna. Suoritusajankohdan opiskelija voi määrittellä itse. Kurssin tulee olla suoritettu ennen seuraavaa lukuvuotta. Kurssista lähemmin

http://www.kvs.fi/fi/taidekuvan_tulkinta

Kurssi korvaa yhden em. pakollisista kursseista.

KU4 Kuvailmaisu

Kurssi on tarkoitettu lähinnä niille, jotka ovat suorittaneet kolme aikaisempaa kurssia ja jotka tahtovat suorittaa diplomityökurssin tämän jälkeen Oriveden lukiossa.

Kurssin tarkoitus on totuttaa itsenäiseen työskentelyyn ja syventymiseen omaan aihe- ja materiaalimaailmaan. Kurssista pidetään opintopäiväkirjaa johon kootaan ajatuksia ja kokemuksia.

Materiaalit ja välineet kuvien tekoon ovat vapaasti valittavissa ja vaihdettavissa työpajan aikana. Aiheet ja tehtävät ovat henkilökohtaisia, omista ideoista nousevia.

KU5 Diplomityökurssi

Kurssi suoritetaan Oriveden lukiolle kun muut neljä kurssia on suoritettu. Katso tarkemmin

http://www.orivedenkoulut.net/lukio/ops.php?page=ops_sisallot_kuvataide

MUSIIKKI MU

”Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella . . . kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi kurssi kumpaakin viimeksi mainittua ainetta. (Asetus 955, 9 § 5 momentti.)

Pakollinen/ pakolliset kurssit

MU1 Musiikki ja minä

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää oman tapansa toimia musiikin alueella. Hän pohtii oman musiikkisuhteensa kautta musiikin merkitystä ihmiselle ja ihmisten väliselle vuorovaikutukselle. Hän tutkii omia mahdollisuuksiaan musiikin tekijänä ja tulkitsijana. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan. Kurssilla syvennetään musiikin peruskäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla sekä perehdytään kuulonhuoltoon. Kurssi toteutetaan syksyn aikana. Kurssi arvostellaan numeroarvosteluna.

MU2 Moniääninen Suomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Kurssilla tutkitaan erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja sekä niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen taidemusiikin vaikutuksia suomalaiseen musiikkikulttuuriin. Sisältöjen tulee edustaa eri musiikinlajeja: populaari-, taide- ja perinnesäveltäjä.

TERVEYSTIETO TE

”Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella ... yksi kurssi terveystietoa ...” (Asetus 955, 9 § 5 mom.)

Pakollinen kurssi (alle 18.v)

TE1 Terveystieteen perusteet

Kurssi suoritetaan monimuoto-opiskeluna. Suoritukseen kuuluu neljä opintoyksikköä, joihin jokaiseen liittyy parin tunnin lähiopetusjakso.

Keskeiset sisällöt

- Työ- ja toimintakykyyn sekä turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä: ravitsemus, uni, lepo ja kuormitus, terveysliikunta, mielenterveys, sosiaalinen tuki, työhyvinvointi, työturvallisuus, turvallisuus kotona ja vapaa-aikana, ympäristön terveys
- Seksuaaliterveys, parisuhde, perhe ja sukupolvien sosiaalinen perintö
- Kansantaudit ja yleisimmät tartuntataudit sekä niihin liittyvät riski- ja suojaavat tekijät sekä niihin vaikuttaminen
- sairauksien ja vammojen itsehoito, ensiapu ja avun hakeminen
- Terveysterot maailmassa, terveyseroihin vaikuttaviin tekijöihin tutustuminen
- Terveystietojen tiedonhankintamenetelmiä sekä terveyttä koskevan viestinnän, mainonnan ja markkinoinnin kriittinen tulkinta
- Terveystieteen ja hyvinvointipalvelujen käyttö, kansalaistoiminta kansanterveystyössä

Syventävät kurssit TE 2-3

Luetaan Oriveden lukiolla.

LIIKUNTA LI

Pakollinen kurssi

LI 1

Suoritetaan eri liikuntalajeja harrastaen liikuntakortilla, johon kerätään 30 "hikipistettä". Kortin lisäksi opiskelija kirjoittaa esseen liikunnan merkityksestä hänelle itselleen otsakkeena "Mitä liikunta minulle merkitsee". Kurssi arvostellaan hyväksyty/hylätty.

Valinnaiset kurssit

Kurssit arvostellaan pyynnöstä numeroin, muutoin hyväksyty/hylätty.

Muut ohjatut liikuntasuoritukset mm. osallistuminen Kansalaisopiston tai lukion liikunta- tai tanssikurssille (väh. 30t) hyväksytään valinnaiseksi kurssiksi.

OPINTOJEN OHJAUS OPO

Opintojen ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutusta
kehittää henkilökohtaisia opiskeluvalmiuksia tukea omien vahvuuksien löytämistä tukea itsearviointia kehittää sosiaalisia taitoja isommissa ja pienemmissä ryhmissä .

Opiskeluvalmiuksia kehitetään varsinaisilla opinto-ohjaustunneilla, joita järjestetään erimittaisina eri jaksoilla. Henkilökohtaisista tavoitteistaan opiskelija keskustelelee kahden opinto-ohjaajan kanssa vähintään 2 tuntia lukuvuodessa. Ryhmän toimintaa ja dynamiikkaa kehitetään erilaisilla ryhmätyöharjoituksilla esimerkiksi sosiodraaman keinoin. Harjoitukset on hajautettu koko lukuvuodelle erimittaisina jaksoina.

”Kohta ei ole enää mitään sanottavaa – silti minä kirjoitan” (Anni, Siiri)

”Vuoden hienoin oivallukseni oli, ettei kaikki ajattele kuten minä.” (Vilma)

III OPPIKIRJAT

Uskonto

1. kurssi Hanki ym. SILTA 1 Uskonto ja raamattu. WSOYPro
2. kurssi Hanki ym. SILTA 2 Kristinuskon historia. WSOYPro
3. kurssi Hanki ym. SILTA 3 Etiikka ja kirkon oppi. WSOYPro
4. kurssi Hanki ym. SILTA 4 Maailmanuskonnot. WSOYPro
5. kurssi Hanki ym. SILTA 5 Uskonto Suomessa. WSOYPro

ET

1. kurssi Hjelm ym: Dialogi hyvästä elämästä. Tammi
2. kurssi Tomperi ym: Dialogi tiedosta ja maailmankuvista. Tammi
3. kurssi Tomperi ym: Dialogi yksilöstä ja yhteisöistä

Psykologia

1. kurssi Laine ym: Mielen maailma 1. WSOYPro
2. kurssi Laine ym: Mielen maailma 2. WSOYPro
3. kurssi Laine ym: Mielen maailma 3. WSOYPro
4. kurssi Laine ym: Mielen maailma 4. WSOYPro
5. kurssi Laine ym: Mielen maailma 5. WSOYPro

Filosofia

1. kurssi Hallamaa ym: Filosofian Odysseia. Edita
2. kurssi Hallamaa ym: Etiikan Odysseia. Edita
3. kurssi Hallamaa ym: Tiedon Odysseia. Edita
4. kurssi Hallamaa ym: Yhteiskunnan Odysseia. Edita

Äidinkieli ja kirjallisuus

- Mikkola ym: Äidinkieli ja kirjallisuus. Käsikirja. WSOY
Panhelainen ym: Kivijalka : lukion kielenhuoltoa. Tammi

Maantiede

- 1.- 2. kurssi Kakko ym: Lukion maantiede, 1-2. Otava
(Kirjat saatavissa myös kurssikohtaisina: 1 ja 2)
3. kurssi Fabritius ym: Lukion maantiede 3, Riskien maailma. Otava
4. kurssi Fabritius, ym: Lukion maantiede 4. Aluetutkimus. Otava
5. kurssi ei oppikirjaa
UUSIMMAT PAINOKSET

Biologia

1. kurssi Nowak ym: Lukion biologia 1 , Eliömaailma BI1. Otava
2. kurssi Nowak ym.: Lukion biologia 2, Solu ja perinnöllisyys BI2. Otava
3. kurssi Leinonen ym: Koulun Biologia : lukio 3. Ympäristöekologia BI 3. Otava
4. kurssi Leinonen ym: Koulun Biologia : lukio 4. Ihmisen Biologia BI 4 Otava
5. kurssi Leinonen ym: Koulun Biologia : lukio 5. Bioteknologia BI 5

Historia

- 1.. kurssi Ihminen, ympäristö ja kulttuuri: Linkki 1. WSOYPro

- 2. kurssi Eurooppalainen ihminen: Linkki 2. WSOYPro
- 3. kurssi Kaikkien aikojen historia 3: Kansainväliset suhteet. Edita
- 4. kurssi Kaikkien aikojen historia 4: Suomen historian käännekohtia. Edita
- 5. kurssi Muutosten maailma 5. Suomen vaiheet esihistoriasta autonomiaan. WSOY

Yhteiskuntaoppi

- 1. kurssi Yhteiskuntatieto. Linkki 1. WSOYPro
- 2. kurssi Taloustieto. Linkki 2. WSOYPro
- 3. kurssi Kivelä–Nordell: Jokaisen oikeustieto. WSOY
- 4. kurssi Kaksonen ym: Lukiolaisen EU-kurssi. WSOY

Fysiikka

- 1. kurssi Lehto ym: Fysiikka 1. Fysiikka luonnontieteenä. Tammi
- 2.-8.kurssi Lehto ym: Fysiikka 2-8. Tammi

Kemia

- 1. kurssi Lehtiniemi ym: Mooli 1. Ihmisen ja elinympäristön kemia, Otava
- 2. – 4.kurssi Lehtiniemi-ym: Mooli 2-5. Otava

Matematiikka, lyhyt

- 1. kurssi Aalto ym: Lyhyt matikka 1. Lausekkeet ja yhtälöt. WSOY
- 2. kurssi Aalto ym: Lyhyt matikka 2. Geometria. WSOY
- 3. kurssi Aalto ym: Lyhyt matikka 3. Matemaattisia malleja 1. WSOY
- 4. kurssi Aalto ym: Lyhyt matikka 4. Matemaattinen analyysi. WSOY
- 5. kurssi Aalto ym: Lyhyt matikka 5. Tilastot ja todennäköisyys. WSOY
- 6. kurssi Aalto ym: Lyhyt matikka 6. Matemaattisia malleja 2. WSOY
- 7. kurssi Peräsalo ym: MAB Lukiolaisen matematiikka 7, talousmatematiikka. WSOY
- 8. kurssi Hassinen ym: Sigma 8, matemaattisia malleja III, Tammi.
- 9. kurssi Aalto ym.: Lyhyt matikka. Kertaus, WSOY

Matematiikka, pitkä

- 1. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 1, Funktiot ja yhtälöt, WSOY
- 2. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 2, Polynomifunktiot, WSOY
- 3. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 3, Geometria, Wsoy
- 4. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 4, Analyyttinen geometria, WSOY
- 5. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 5, Vektorit, Wsoy
- 6. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 6, Todennäköisyys ja tilastot, Wsoy
- 7. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 7, Derivaatta, Wsoy
- 8. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 8, Juuri- ja logaritmfunktiot, Wsoy
- 9. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 9, Trigonometriset funktiot ja lukujonot, Wsoy
- 10. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 10, Integraalilaskenta, Wsoy
- 11. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 11, Lukuteoria ja logiikka, Wsoy
- 12. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matem. 12, Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä, Wsoy
- 13. kurssi Kangasaho-ym.: Pitkä matem 13, Differentiaali- ja integraalilaskennan jatko-
kurssi, Wsoy
- 14. kurssi Kangasaho-ym: Pitkä matematiikka 14, Kertaus, Wsoy
- 15. kurssi Peräsalo ym: MAB Lukiolaisen matematiikka 7, talousmatematiikka. WSOY 16.
- 16. kurssi Hautajärvi-ym: Variaabeli 8, Tilastot ja todennäköisyys II (vanha ops), Otava
- 17. kurssi Merikoski-ym: Matematiikan taito 15, Lineaarialgebra, Wsoy
- 18. kurssi Ei oppikirjaa (käytetään monistetta)

Matematiikka, Fysiikka, Kemia MAOL taulukot, uusien versio. Otava

Englannin kieli

1. kurssi	McWhirr ym: Open Road Course 1 Otava
2. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 2 Otava
3. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 3 Otava
4. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 4 Otava
5. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 5 Otava
6. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 6 Otava
7. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 7 Otava
8. kurssi	Karapalo ym: Open Road Course 8 Otava
9. kurssi	Ei oppikirjaa
1.-9. kurssi	Silk ym: Grammar Rules! Kielioppi. Otava
1.-9. kurssi	Silk ym: Grammar Rules! KEY/ratkaisut. Otava

Ruotsin kieli

1. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 1 Otava
2. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 2 Otava
3. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 3 Otava
4. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 4 Otava
5. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 5 Otava
6. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 6 Otava
7. kurssi	Blom ym: Galleri kurs 7 Otava
8. kurssi	Ei oppikirjaa
1. – 8. kurssi	Kaunisto ym: Grammatik Galleri/kielioppi + Facit/ratkaisut. Otava

Saksan kieli B2-kieli

1.-3. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch 1-3, Texte. Otava
1. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 1. Otava
2. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 2. Otava
3. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 3. Otava
4.-6. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch 4-6, Texte. Otava
4. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 4. Otava
5. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 5. Otava
6. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 6. Otava
7.-8. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch 7-8, Texte. Otava
7. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 7. Otava
8. kurssi	Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 8. Otava
9. kurssi	Ei oppikirjaa

Saksan kieli B3-kieli

1-2. kurssit	Aro-Jaakamo-ym. Panorama Deutsch Start 1-2, Texte. Otava
1. kurssi	Aro-Jaakamo ym: Panorama Deutsch Start, Übungen 1. Otava
2. kurssi	Aro-Jaakamo ym: Panorama Deutsch Start, Übungen 2. Otava
kurssi 3.3	B3- ja B2-kielet yhdistetään ja kurssilla käytetään B2 kielen kirjaa Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch 1-3, Texte. Otava ja Busse-Jaakamo ym: Panorama Deutsch, Übungen 1. Otava

Ranskan B2- kieli

- 1.-3. kurssi Bärnlund-ym: Voilá! 2 + Voilá! 3 Textes, Otava
Bärnlund-Ym: Voilá! 2 + Voilá! 3 Exercices, Otava
4. kurssi Hakala- ym. Voilá 4. Otava
5. kurssi Hakala- ym. Voilá 5. Otava
6. kurssi Kivivirta- ym. Voilá 6. Otava
7. kurssi Kivivirta- ym. Voilá 6. Otava
8. kurssi ilmoitetaan syksyllä
9. kurssi Ei oppikirjaa

Ranskan B3- kieli

- 1.-2. kurssi Cranath ym. Escalier 1, WSOYPro
- kurssit 3-9 on yhdistetty B-2 kielen kanssa

Venäjä B3-kieli

- 1.-3. kurssi: Jegorenkov-Piispanen-Väisänen: Mozno 1. Tekstikirja ja harjoituskirja.

Terveystieto

1. kurssi Fogelholm ym. Terveystieteen perusteet. Terve! . WSOYpro Oy. 2009
2. kurssi Fogelholm ym. Nuoret, terveys ja arkielämä. Terve! WSOYpro Oy. 2010
3. kurssi Kanna Lasse ym. Terveystieto ja tutkimus. Virtaa. Atena